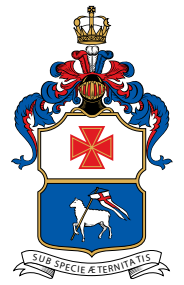

1. tölublað, 16. árgangur. Apríl 2020

FRÍMÚRARINN

Fréttablað Frímúrarareglunnar á Íslandi

Nýr Stórmeistari Frímúrarareglunnar

FRÍMÚRARINN

Útgefandi

Frimúrarareglan á Íslandi
Skúlagötu 53-55,
Pósthólf 5151, 125 Reykjavík

Netfang

ritstjori@frimur.is

Ábyrgðarmaður/YAR

Guðmundur Kr. Tómasson (R&K)

Ritstjóri

Pórhallur Birgir Jóséppson (IX)
thorjose@simnet.is

Ritstjórn

Guðbrandur Magnússon (X)
gudbrandur.magnusson@gmail.com

Ólafur G. Sigurðsson (X)
olafurs@granthornton.is

Bragi V. Bergmann (IX)
bragi@fremri.is

Arnar Þór Jónsson (VIII)
Arnar.Thor.Jonsson@domstolar.is

Pétur S. Jónsson (VIII)
pedro@medialux.com

Þór Jónsson (VII)
thor12@ru.is

Auglýsingar

Haraldur Haraldsson (IX)
frmrbladid@gmail.com

Örn Geirsson (IX)
oddisteina@gmail.com

Forsíðumynd:

Kristján Þórðarson SMR í gróðurhúsi sínu.

Prentun:

Litlaprent ehf., Kópavogi

Efni greina í blaðinu eru skoðanir höfunda og þurfa ekki að vera í samræmi við skoðanir Reglunnar.

Höfundar efnis framselja birtingarrétt efnisins til útgefanda. Ritstjórn áskilur sér rétt til að ritstýra aðsendu efni.

„Markmið Reglunnar er að göfga og bæta mannlífið. Reglan vill efla góðvild og drengskap með öllum mönnum og auka bróðurþel þeirra á meðal.“

Gangverkið hvílt um stund

Hamingjuleit, leit að fyrirmyndarlífi, leiðarljósi og tilgangi lífsgöngunnar er okkur dauðlegum mönnum í blóð borin og veldur hugsandi mönnum heilabrotum. Við viljum geta hallað höfði að festu í tilverunni. Þetta á við um persónulega hagi okkar, fjölskyldulífið, skólastarf, atvinnulíf og þjóðlíf. Flestir forðast erjur, áhættu og óvissu, en kjósa fremur farsæld, tryggð og fegurð mannlífsins. Tökum slíkum áskorunum í þeim erfiðu og krefjandi aðstæðum sem nú ríkja með bjartsýni og náungakærleika. Styðjum þá sem minna mega sín eða finna fyrir einsemd.

Starfið í Frímúrarareglunni á Íslandi liggur í dvala eins og þjóðlífið allt. Hjartað í gangverki reglustarfsins eru fundir í stúkunum, þar sem við leitumst við að temja okkur siði, hætti og dyggðir í viðleitni til að ná farsælli lífsgöngu, þó árangur sé hvorki auðsóttur né tryggður. Nú hvílum við þetta gangverk um stund.

Hvað gerum við þá bræður mínir til að halda okkur í þjálfun ef svo má segja? Sem fráfarandi Oddviti Fræðaráðs liggur beinast við að benda bræðrunum á heimalærdóm. Setja sig betur inn í fræði og sögu frímúrarara nú þegar næði gefst. Þar standa okkur til boða fjölbreytt tækifæri, sem vert er að gefa gaum.

Á nýliðnu afmælisári gaf Reglan út tvær veglegar og vandaðar bækur. Önnur þeirra ber heitið Leitandinn og er bók um Ludvig Emil Kaaber sem br. Jón Sigurðsson hefur skrifað. Höfundur gefur lesandanum frábæra og innilega lýsingu á brautryðjandanum, athafna- og bankamanninum, heimilisföðurnum og frímúrararanum Ludvig Emil Kaaber. Viðburðir í þjóðlífinu, stjórnmálum og atvinnumálum hér heima og í Danmörku eru raktir á fróðlegan og upplýsandi hátt.

Hin bókin ber heitið Undir stjörnuhimni og inniheldur ítarlegt safn greina um sögu Reglunnar og margvíslegar hliðar frímúrarastarfs, tilurð Sænska Reglukerfisins, sem við störfum eftir, útbreiðslu frímúrarastarfs um heiminn og æviágrip frumkvöðlanna, svo fátt eitt sé nefnt.

Á heimasíðu Reglunnar höfum við beinan aðgang að fróðlegu lesefni um

Kristján Jóhannsson.

starfið, sem ef til vill hefur ekki unnist tími til að lesa. Þar er einnig góð samantekt um erlendar reglur og heimasíður þeirra. Vert er að benda á Frimurerbladet á heimasíðu Den NorskeFrimurerorden og Frimuraren á heimasíðu Svenska Frimurare Orden. Ekki má gleyma Freemasonry Today, sem er tímarit Stórstúku Englands, en vorblað hennar er nýkomið á vefinn. Blaðið fjallar ekki aðeins um frímúrararstarf á Englandi, heldur víða um heim. Við þurfum ekki alltaf að sækja vatnið yfir lækinn. Frímúrarinn, blaðið okkar, er á heimasíðunni með alls 30 tölublöð, menntandi og uppbyggileg. Að endingu er hér bent á afar fræðandi og áhugaverða grein í þessu blaði eftir Pálma V. Jónsson, yfirlækni og prófessor, um „Þriðja æviskeiðið“, æviskeið sem fjölmargir okkar hafa nú þegar lagt út á.

Undirritaður kveður nú ritstjórn Frímúrarans og aðrar stofnanir Fræðaráðs eftir ánægjuleg og eftirminnileg fjögur ár í embætti YAR. Hugheilar og bróðurlegar þakkir eru ykkur öllum færðar.

Kristján Jóhannsson IVR.

ALLT HEFST MED

NESCAFÉ[®]

Viðtal við Kristján Þórðarson, nýjan Stórmeistara Frímúrarareglunnar

Þörf fyrir félagsskap þar sem góðir menn hittast

Kristján Þórðarson var kjörinn Stórmeistari Frímúrarareglunnar á Íslandi 4. október 2019 og tók formlega við því embætti við innsetningarathöfn í Regluheimilinu við Bríetartún 5 í Reykjavík laugardaginn 26. október 2019. Ég hitti Kristján á skrifstofu hans í Regluheimilinu í febrúarmánuði 2020 til að ræða við hann í tilefni af þessum tímamótum.

Samtal okkar hefst á almennri umræðu um bakgrunn Kristjáns, ætt hans og uppruna. Gefum Kristjáni orðið:

„Ég er fæddur 5. júlí 1950 í Reykjavík, en þótt ég sé borinn og barnfæddur Reykvíkingur rek ég ættir mínar út fyrir „mölina“. Móðir mín, Unnur Haraldsdóttir, var frá Siglufirði og í föðurætt er ég af svonefndri Arnardalsætt, en faðir minn, Þórður Þ. Kristjánsson, var frá Súgandafirði. Ætli það megji ekki segja um mig eins og marga aðra, að ég hafi verið fremur baldinn í æsku, en það eltist þó af mér, ekki síst vegna þess að ég átti því láni að fagna að vera sendur í sveit á sumrin og hafði gott af því. Þetta voru að mörgu leyti erfiðir tímar. Við vorum mörg systkinin, fimm alsystkini og eitt hálsystkin. Ég og bróðir minn, sem var ári eldri en ég, fengum lömunarveikina 1955. Ég náði að rísa upp úr því en bróðir minn lá lengi í öndunarvél og var alltaf í hjólastól eftir þetta. Við vorum mjög nánir, bræðurnir og höfðum mikinn félagskap hvor af öðrum. Hann náði ekki

að ljúka stúdentsprófi en dó 19 ára sökum hjartabilunar.“

Úr húsasmíði í læknánám

Hvað geturðu sagt okkur um nám þitt og skólagöngu?

„Skólagangan hófst í Vogaskóla, en þar gekk ég bæði í barna- og gagnfræðaskóla, að því búnu fór ég að læra húsasmíði og lauk sveinsprófi í þeirri iðngrein frá Iðnskólanum í Reykjavík. Síðan fór ég í Tækniskóla Íslands. Meðan á því námi stóð fékk ég mikinn áhuga á læknisfræði, en mér fannst að ég hefði fengið köllun í þá átt. Ég hef lýst því þannig að engill hafi vitjað mín í draumi og sagt mér að sinna læknisstörfum. Þetta kallaði á stefnubreytingu í mínu lífi, svo að ég innritaði mig í MH og lauk stúdentsprófi sama ár og sveinsprófinu en fór svo beint í læknisfræðina eftir það. Ég innritaðist í læknisfræði 1972 í HÍ og lauk því námi í Danmörku. Fór þar

einnig í framhaldsnám í augnlæknisfræðum sem ég lauk 1986, og hef starfað sem augnlæknir í Reykjavík síðan.“

Fjögur börn og níu barnabörn

Kristján hefur einnig verið gæfumaður í einkalífi sínu.

„Eiginkona mín heitir Guðrún Guðmunda Þórarinsdóttir, f. 1952, við giftum okkur 1972 og eigum 4 börn og 9 barnabörn. Elst er Guðlaug Þóra, doktor í erfðagreiningu og vinnur hjá Háskóla Íslands. Hennar maður er Örnólfur Þorvarðarson, háls-, nef- og eyrnalæknir, þau eiga 3 börn. Svo kemur Unnur Ýr, meistari í guðfræði og mannauðsstjórnun. Hennar maður er Bjarni Pálsson, doktor í vélaverkfræði, þau eiga 3 börn. Næstur er Þórður Örn, doktor í fuglafræði og er fyrsti heyrnarlausir frímúrarabróðirinn á Íslandi. Þórður er giftur Völu Gísladóttur, grunnskólakennara og eiga þau 3 börn. Það er gaman að segja frá því að Þórður er einnig fyrsti heyrnarlausir Íslendingurinn sem fær doktorsgráðu og fyrsti heyrnarlausir einstaklingurinn sem gengið hefur í sænska frímúrarakerfið á Norðurlöndum. Yngstur er Þórarinn Már, tölvunarfræðingur og stjórnendaráðgjafi. Unnusta hans er Elsa Dóra Hreinsdóttir, iðnaðarverkfræðingur.“

Ég á Reglunni margt að þakka

Frásögn Kristjáns af framan- greindum högum sínum, lífi og starfi, einkennist af auðmýkt og þakklæti. Ég get því ekki annað en spurt hvort Reglan hafi verið honum styrkur á lífsins leið.

„Já, Reglan hefur verið mikil og góð kjölfesta í mínu lífi og okkar hjónanna. Ég á Reglunni margt að þakka. Við hjónin höfum verið samstiga og náð að halda vel utan um okkar börn. Enginn siglir sléttan sjó í gegnum lífið og á erfiðum stundum hef ég fundið sterkt fyrir því hvað starfið í Reglunni og bræðurnir hér hafa gefið mér. Hjón þurfa að átta sig á nauðsyn þess að leggja rækt við grunninn, hjónabandið og fjölskylduna. Og svo má ekki gleyma því að eiga góðar stundir saman! Við höfum haft mikinn áhuga á náttúrunni og eigum jörð á Breiðafirði ásamt öðrum þar sem við höfum sinnt æðarrækt, hlúð að fuglinum, stundað dúntekju og verið í mikilli útivist. Konan mín er doktor í sjávarlíffræði og starfar sem sérfræðingur í lindýrum á Hafrannsóknastofnun. Rannsóknir hennar hafa gefið okkur tilefni til útiveru og ferðalaga, börnin voru oft með í slíkum ferðum.

Auk alls annars hef ég í frístundum stundað trjárækt og nautgripa- rækt á jörð sem við eigum ásamt öðrum hjónum í Mýrdalnum. Þar erum við með Galloway-ræktun og plöntum nokkur hundruð trjáplöntum á hverju ári með aðstoð barnabarnanna, sem fá svo að njóta þess að sjá hvernig landið breytist og batnar við ræktun.“

Ekki hægt að kvarta undan mætingum mínum

Talið berst nánar að starfi Kristjáns í Frímúrarareglunni.

„Ég var áður í Rótarý hreyfingunni og m.a.s. einn af stofnfélögum Rótarýklúbbsins í Mosfellsbæ, en mætingaskyldan sem þar var þá hent- aði mér illa þar sem ég var að byggja mér hús og var í annasömu starfi sem aðstoðarlæknir. Ég gekk í St. Jóh.st. Eddu 1984 og þótt hér sé engin mætingaskylda hefur ekki verið hægt að kvarta yfir mætingum mínum hér! Frímúrarastarfið hefur fært mér mikla gleði og ég hef alla tíð verið duglegur að sækja fundi og sinnt ýmsum embættum, bæði í Jóhannes- ar- og Andrésarstúkunni, en einnig í

Kristján Þórðarson að störfum á augnlæknastofu sinni.

Landsstúkunni. Ég starfaði lengi í St. Andr.st. Helgafelli og gegndi þar ýmsum embættum, allt þar til að ég fékk það verkefni að stofna nýja St. Andr.stúku, St. Andr.st. Heklu. Við unnum að undirbúningi stofnunarinnar í u.þ.b. ár og stúkan var svo stofnuð 20.02.2002. Þar var ég Stólmeistari í 6 ár þar til ég varð R&K.“

Hef notið þess að vera hér

En af hverju gekk Kristján Þórðarson í Frímúrararegluna á Íslandi?

„Ég naut engrar guðlegrar leiðbeiningar í þeim efnum! Ástæðan var sú að ég þekkti marga góða menn í Reglunni og spurði þá hvort þeir teldu að ég ætti eitthvert erindi þangað. Meðmælendur mínir, Sigurður Sigurgeirsson, þáverandi Stm. í St. Jóh.st Eddu, og sr. Gísli Brynjólfsson, studdu mig á þessari vegferð. Sigurð hafði ég þekkt frá barnæsku og verið heimangangur hjá honum þar sem sonur hans, Sigurgeir, var vinur minn og skólabróðir. Ég kunní strax vel við

Ljós. Guðmundur Viðarsson

mig í Reglunni og hef notið þess að vera hér.“

Fjölskyldan skiptir miklu máli

Hvað finnst þér starfið hafa gefið þér?

„Ég tel að ég sé þroskaðri og betri maður, yfirvegaðri og rólegri, en það hefði kannski komið hvort sem er. En eins og við þekkjum, þá er eitt af markmiðum Reglunnar að gera góða menn enn betri. Ég held að það takist í flest öllum tilvikum. Bræður þurfa auðvitað að vinna í því og keppa að

því marki, enda gerist þetta ekki allveg af sjálfu sér! Fjölskyldan skiptir auðvitað miklu máli í þessu samhengi, hversu mikið bræður geta sinnt starfinu og hver skilningur fjölskyldunnar er á því.“

Vill efla enn frekar tengsl Reglunnar við bræðurna

Hverjar verða helstu áherslur þínar í embætti SMR?

„Ég vil leggja mig fram um að efla enn frekar tengsl Reglunnar við

bræðurna. Reglan er fyrst og síðast bræðurnir sem byggja hana upp. Það þarf að vera gott samband milli SMR og bræðranna til að þetta geti yfirleitt gengið upp. Við þurfum að kappkosta að fá góða menn til liðs við okkur, unga menn en þó þroskaða. Nú er svo mikið framboð af alls konar félagsmálum að það er keppni um alla góða menn. Miklu skiptir að bræður séu góðir fulltrúar Reglunnar út á við og séu reiðubúnir til að greiða götu þeirra sem vilja knýja á um inngöngu.

Galloway nautgripir í Mýrdal.

Ljós. úr safni

Ég tel að bræður hafi hér áður gengið of langt í því að þegja um starfið í Reglunni. Reglan hefur síðustu ár opnað dyrnar meira, sem er gott enda fer hér ekkert fram sem er andstætt landslögum eða góðum siðum. Ásýndin skiptir máli en inntak starfsins er þó alltaf númer 1, 2 og 3. Á síðari árum hefur Regluheimilið verið opnað fyrir heimsóknum úr ýmsum áttum og starfið kynnt á ýmsa lund. Ég tel jákvætt að Regluheimilið hafi t.d. verið opið á menningarnótt, enda skapar það góða tilfinningu meðal þeirra sem hingað koma, skoða húsið og fræðast um starfið. Heimasíða Reglunnar hefur einnig verið spor í rétta átt.“

Frímúrarareglan hefur hlutverki að gegna

Hvaða erindi á félagsskapur eins og Frímúrarareglan á Íslandi nú á tímum?

„Í róti þjóðfélagsins, þar sem hver höndin er uppi á móti annarri, er þörf fyrir félagsskap þar sem góðir menn hittast. Við stöndum frammi fyrir því að komið er rót á kristna trú, sem þó er grundvöllur og kjarni okkar samfélagsgerðar og hefur verið um aldir. Sá kjarni er dýrmætur og má ekki tapast. Frímúrarareglan á Íslandi hefur þar hlutverki að gegna. Lög okkar og þjóðfélagið allt nýtur góðs af þessu gildismati. Okkur ber að hlúa betur að þessum grunni. Það getum við gert án yfirgangs, hroka og vandlætingar.“

Viltu nefna eitthvað fleira sem þú hefur á stefnuskránni í þessu hlutverki?

„Já, ég vil gjarnan halda áfram að efla og styrkja tengsl við frímúrarareglur í öðrum löndum, sérstaklega við hin Norðurlöndin en samstarfið þar hefur verið mjög náið og gott. Alþjóðlegt samstarf hefur aukist á síðari árum, sérstaklega eigum við í góðu samstarfi við Norður-Evrópu og Eng-

land og höldum einnig sambandi við Bandaríkin. Við finnum að það er kraftur í frímúrarastarfi á heimsvísu.“

Okkur ber að bjóða fram útrétta hönd

Sérðu fyrir þér að Reglan geti verið virkari á almennum vettvangi, t.d. með því að rétta hjálparhönd til þeirra sem glíma við einsemd, þunglyndi, kvíða og finna lífi sínu ekki tilgang?

„Viðfangsefnið er hvernig Reglan getur náð til þeirra sem eru illa staddir. Menntu verða sjálfir að knýja á um að komast inn í reglustarfið. Hver og einn bróðir ber ábyrgð að þessu leyti. Okkur ber að bjóða fram útrétta hönd til þeirra sem standa höllum fæti og til þeirra sem við teljum að ættu erindi hingað inn. Það gerist sjaldan – en gerist þó – að einhver banki hér upp á einn og óstuddur. Reglan getur orðið jákvætt afl í lífi manna.“

Þegar samtali okkar Kristján

Dúntekja á Hvallátrum á Breiðafirði.

Ljósmynd af safni

ljúkur er hann að undirbúa næstu embættisferð sína sem SMR, en dagskráin er þétt og ljóst að embætti SMR hlýtur á stundum að vera mjög annasamt. Kristján neitar því ekki:

„Eftir að ég var kjörinn SMR má segja að ég hafi skipt um gir. Ég

minnkaði við mig á augnlæknastofunni og fór í hálfstarf, en svo er ég hér í Regluheimilinu eftir hádegisdag. Mikill tími fer í starfið hér innanhúss. Ég gæti sjálfsagt skautað léttar yfir margt, en ég vil setja mig vel inn í öll mál. Það er í mörg horn að líta í þessu

samhengi; alls konar skipulagsatriði, ferðalög og fleira. En ég hef gaman að þessu. Ég væri ekki að þessu öðru vísi!“

Arnar Þór Jónsson

MARPORT

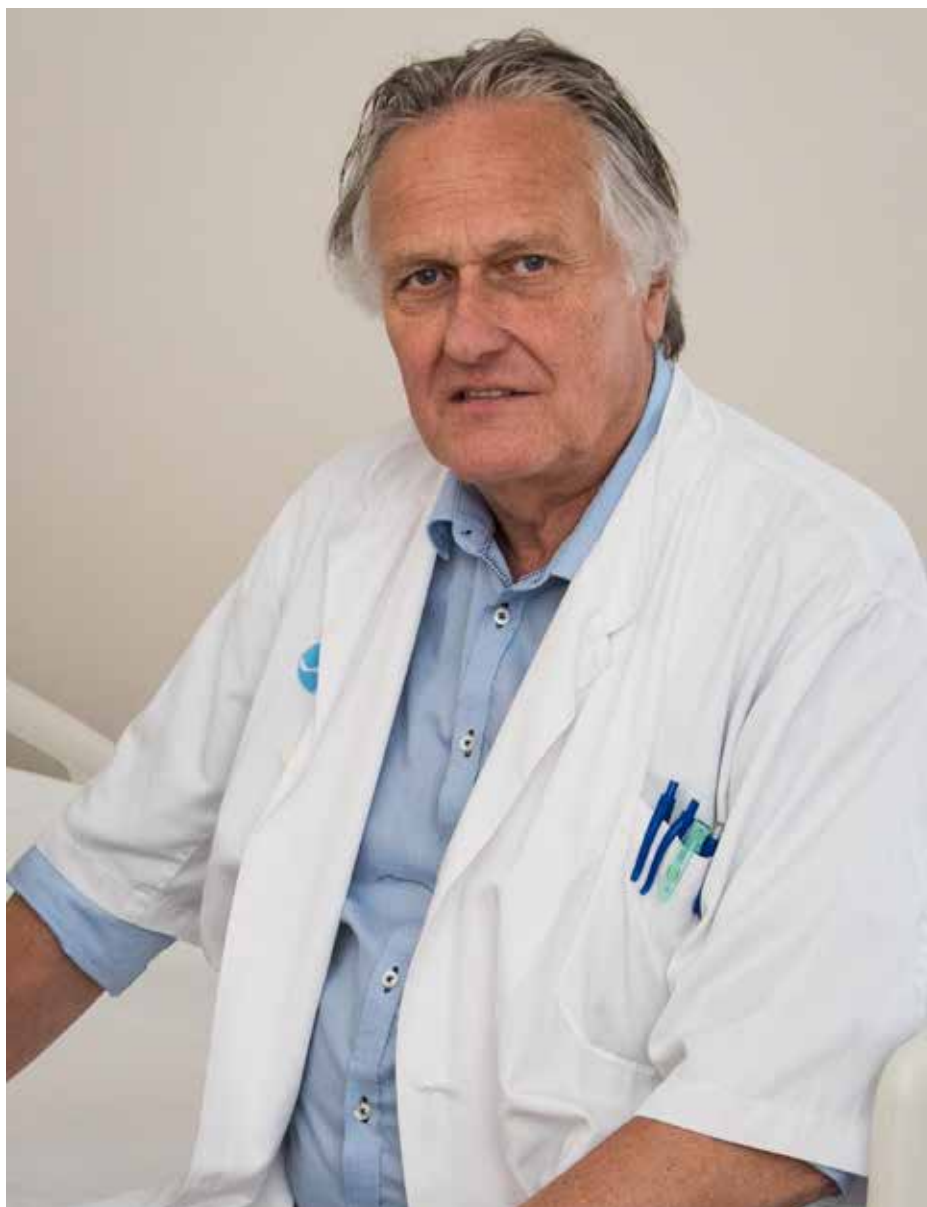
MARPORT.COM

Þriðja æviskeiðið: Mikilvægir styrkir Frímúrara- reglunnar í þágu aldraðra

Frá miðri nítjándu öld þegar ævilíkur við fæðingu voru innan við 50 ár hafa ævilíkur Íslendinga vaxið jafnt og þétt og eru nú komnar yfir áttatíu ár. Konur lifa að meðaltali um þremur árum lengur en karlar þó að síðustu rannsóknir sýni að dragi nokkuð saman með kynjunum að þessu leyti. Þessi jafnréttishalli kynjanna er minnstur á Íslandi meðal vestrænna landa. Sextug manneskja hefur nú tólf og hálfu ári lengri ævilíkur en hún hafði við fæðingu. Ef við lifum í fjögur ár, þá höfum við hagnast um eitt. Börn sem fædd eru á þessari öld hafa helming líkur á að ná 100 ára aldri ef hamfarir af einhverju tagi koma ekki í veg fyrir það. Heilt nýtt æviskeið hefur myndast fyrir augum núlifandi fólks og það án þess að við áttuðum okkur almennilega á því. Köllum það þriðja æviskeiðið og segjum að það hefjist um 65 ára aldur. Nú er það svo að um tveir þriðju hvers fæðingarárgangs ná þessu æviskeiði, stækkandi hlutfall með tíma. Algengasta dánarárið nálgast að vera 90 ár og fer hækkandi með tíma.

Flestir lifa nú langt inn á þriðja aldurstengdu æviskeiðið. Þá blasir við nýr raunveruleiki. Eldra fólk er í raun gjörólíkt miðaldra fólki. Líkaminn tekur víðtækum og miklum breytingum með aldri og þær stigmagnast með vaxandi aldri. Ekkert líffærakerfi er undanskilið. Vegna þess hve algengar þessar breytingar eru er tilhneiging til að líta á þær sem eðlilegar. Lítið er fram hjá því að aldurstengdar breytingar eru þegar fram í sækir ígildi sjúkdóma, þó að þær birtist ekki sem slíkar á sjúkdómsgreiningalistum.

Auk aldurstengdra breytinga í öllum líkamanum safnar eldra fólk á sig langvinnnum sjúkdómum, ef svo má að orði komast. Það er eins konar náttúrulegt að langvinnir sjúkdómar, hvort heldur um er að ræða heilabilun, mjaðmabrot eða annað, tvöfaldast á

Ljósmynd: Sigurður Júlíusson

Pálmi V. Jónsson, FACP, FRCP L, yfirlæknir öldrunarlækningadeildar Landspítala og prófessor í öldrunarlækningum við læknaeild Háskóla Íslands.

hverjum 5 árum eftir 65 ára aldur. Ef algengi sjúkdóms er t.d. 2% við 65 ára aldur verður algengi sjúkdómsins 32% við 85 ára aldur.

Við 85 ára aldur má búast við að hver einstaklingur hafi auk víðtækra aldurstengdra breytinga þrjá til fjóra

langvinna sjúkdóma. Af þessu sama leiðir að búast má við að fólk á þessum aldri taki að meðaltali 6 til 7 lyf. Birtingarmynd sjúkdóma getur breyst mjög með aldri vegna aldurstengdra breytinga, annarra sjúkdóma og lyfja sem tekin eru. Þannig hverfa mörg af

helstu einkennum einstakra sjúkdóma. Í stað hefðbundinna einkenna sjást hins vegar ósértæk sjúkdóms-einkenni, svo sem óráð, byltur, þyngdartap og hrumleiki, svo að dæmi séu tekin. Summa aldurstengdra breytinga, sjúkdóma og lyfja kemur einnig fram í færnitapi, sem getur bæði verið líkamlegt og vitrænt. Samhliða þessu gengur margt eldra fólk iðulega í gegnum miklar félagslegar breytingar við missi maka, barna eða vina. Við þetta bætist að fjárhagsleg staða fólks er ekki alltaf sterk á þessum árum. Einsemd, depurð og kvíði getur því fylgt efstu árum hjá sumu eldra fólki. Myndin sem hér er dregin upp er nokkuð ógnvænleg en munum að þessi staða kemur í lok lengri ævi en nokkrar aðrar kynslóðir hafa lifað og vísbendingar eru um að enn megi seinka einkennum aldurstengdra breytinga og langvinnra sjúkdóma nokkuð og þjappa veikindum og færnitapi saman á skemmra tímabili í lok þriðja æviskeiðsins.

Rannsóknir hafa sýnt að svokallað einstaklingsbundið heilðrænt öldrunarmat er nauðsynlegt til þess að ná tökum á hinum flókna veruleika eldra fólks. Ekki nóg með það. Það er ekki á færi neins eins faghóps að leysa málið. Lykill að árangri er að vinna að hinu heilðræna mati í teymisvinnu margra faghópa, til dæmis lækna, hjúkrunarfræðinga, sjúkra- og iðjuþjálfara og félagsráðgjafa, auk margra annarra fagaðila í einstökum tilfellum. Sýnt hefur verið fram á að heilðrænt öldrunarmat skilar miklum árangri. Rannsóknir sýna m.a. að slíkt mat leiðir af sér færri lyf, aldursvænni lyf, bættu greiningu og meðferð sjúkdóma, bættu líkamlega og vitræna færni – og þannig betri lífsgæði. Þannig mætti fækka þeim sem þurfa á hjúkrunarheimilisdvöl að halda jafnframt því sem dvalartími á hjúkrunarheimilum styttest. Öllu þessu er unnt að ná fram með lækkuðum tilkostnaði frá því sem nú er. Til þess að slíkur árangur náist er nauðsynlegt að umbylta þjónustunni, taka upp nýja hugsun, nýja nálgun og efla menntun allra sem að þjónustu við eldra fólk koma.

Alþjóðlegur verkefnahópur, interRAI, hefur þróað nútímalegar stafrænar útfærslur á heilðrænu öldrunarmati fyrir hina ýmsu þætti heilbrigðis- og félagsþjónustu. InterRAI hefur gefið íslenska ríkinu aðgang að öllum hugverkum sínum án endur-

gjalds og á þeim grunni hafa hér á landi verið tekin í notkun tæki fyrir hjúkrunarheimili, heimahjúkrun og geðheilbrigðisþjónustu. Íslenska ríkið sá til þess að tækin væru þýdd, staðfærð og sett á íslenskt stafrænt form.

Nú hefur interRAI bætt við matstækjum fyrir heilðrænt mat á eldra og veiku fólki er sækir sér sjúkráhusþjónustu. Það er hér sem Frímúrarareglan kemur inn. Fyrir um 5 árum styrkti Reglan alþjóðlegt þróunarverkefni interRAI varðandi mat á þörfum eldra fólks sem leitar á bráðamóttöku og skilaði það verkefni miklum árangri. Birtar voru greinar alþjóðlega og á Íslandi sem byggðu á forkönnun matstækjanna. Í framhaldinu voru innleidd tvö matstæki í daglegt starf á Bráðamóttöku, þar sem allir 75 ára og eldri eru metnir við komu þangað og með því hafa verkefni gagnvart þessum einstaklingum verið endurbættir.

Byggt á þessum niðurstöðum lagði InterRAI lokahönd á stutt skimtæki fyrir einstaklinga sem leita á bráðamóttökur og aðeins lengra matstæki fyrir þá sem geta farið heim en þurfa aukna aðstoð. Þessi matstæki tengjast svo nokkuð viðameiri matstækjum einstaklinga sem leggjast inn. Öll þessi tæki hafa það að markmiði að finna færnitap og öldrunarheilkenni, að forgangsraða verkefnum og útbúa verkefni sem hámarka skilvirkni, öryggi og gæði þjónustu við eldra fólk sem leitar til bráðasjúkrahúsa. Nú eru allir sem eru 75 ára og eldri metnir með þessu skimtæki á bráðamóttöku og þeir sem sýna sig að hafa aukna áhættu á vandamálum eru þá metnir með lengra tækinu.

Inn í þá heild matstækja sem til er fyrir eldra fólk árið 2019 vantar eitt tæki sem nefnt er interRAI AC en það er heilðrænt öldrunarmat fyrir fólk á öllum legudeildum Landspítala á lyflæknis- og skurðlæknissviði, svo og á bráðaöldrunarlækningadeild. Styrkur til þess að rafvæða og innleiða þetta tæki er því mikilvægur og sá styrkur hefur nú verið reiddur fram af Frímúrirum. Tækið fangar upplýsingar um færni og meðvirka sjúkdóma á skilvirkum hátt og gefur af sér margvíslegar afurðir, svo sem viðfangsefnalista, gæðastuðla, þyngdarstuðla og vísindagögn. Við innleiðslu kemur tækið í staðinn fyrir aðra ófullkomnari skráningu sem felld yrði út á móti og með því er upplýsingaöflun uppfærð til 21. aldarinnar.

Þannig hefur Frímúrarareglan verið öndvegis styrktaraðili fyrir innleiðslu interRAI matstækninnar á bráðasjúkrahúsi. Af þessari tækni leiðir praktískt fyrir fólk að mun gleggri mynd fæst af þeim viðfangsefnum sem sinna þarf hjá veiku eldra fólki. Með þessu lagi, þá aukast líkurnar á því að fólk fari í rétta farvegi með hliðsjón af þörfum og þannig hámarkast líkurnar á því að bæta megi lífsgæði veikra eldri einstaklinga sem sækja sjúkráhusþjónustu. Ábyrgðaraðili þessara verkefna er Pálmi V. Jónsson.

Til viðbótar við ofangreind verkefni hefur Frímúrarareglan bætt um betur og styrkt nú innleiðslu á gagnagrunni um fólk með heilabilunarsjúkdóma. Hér er um að ræða innflutning og aðlögun á gagnagrunnsforriti frá Svíþjóð, til að halda utan um upplýsingar um alla þá sem greinast með heilabilunarsjúkdóma á Íslandi. Með gagnagrunninum verður hægt að fá upplýsingar um fjölda einstaklinga með heilabilun, aldursdreifingu, kyn, tegund heilabilunar og fjölmörg atriði er tengjast þessum sjúkdómum. Þetta verkefni mun því leiða af sér skýra mynd af útbreiðslu þessa viðfangsefnis á Íslandi og mun þannig auðvelda skipulag þjónustu við þessa einstaklinga en einnig möguleika á faraldsfræðilegum rannsóknum, þar með talið samanburð við Svíþjóð í þessum efnum, þar sem grunnurinn er hinn sami og þar. Ábyrgðaraðili þessa verkefnis er Dr. Helga Eyjólfsdóttir.

Fyrir okkur sem störfum í þjónustu við eldra fólk er styrkur af því tagi sem Frímúrarareglan hefur fært inn á svið öldrunarþjónustu Landspítala ómetanlegur. Það hefur sárlega vantað fjármagn og stuðning við nýsköpun á þessu sviði. Styrkir Frímúrarareglunnar hjálpar okkur að skilgreina betur en fyrr viðfangsefnið sem við glímum við og til þess að þróa skilvirkar leiðir til að mæta þörfum fólks á sem bestan hátt. Markmiðið er að bæta lífsgæði eldra fólks með alvarleg veikindi, hrumleika og færnitap. Styrkir Frímúrarareglunnar eru drjúgt innlegg og fyrir það erum við þakklát.

Pálmi V. Jónsson

Ljós. Jón Svavarsson

Bræður á góðri stund. Guðmundur Steingrímsson, Vilhjálmur Skúlason, Þorsteinn G.A. Guðnason, Leopold Sveinsson, Hjörleifur Valsson og Guðmundur Ragnar Magnússon.

Vel heppnuð og fjölsótt Regluhátið 2020

Regluhátið Frímúrarareglunnar á Íslandi var haldin laugardaginn 18. janúar 2020. Hátiðin var afar fjölsótt og eins og undanfarin ár var leitað til bræðra í „tækniliði“ Reglunnar til að sjónvarpa frá fullsetnum Hátiðarsalnum til bræðranna sem voru í Jóhannesarsalnum. Tókst sá flutningur með ágætum sem fyrri ár. Húsfyllir var, ef svo má segja, eins og undanfarin ár og uppselt í bróðurmáltíðina að fundi loknum.

Stórmeistari Frímúrarareglunnar (SMR) á Íslandi, Kristján Þórðarson, stjórnaði að þessu sinni fyrstu Regluhátiðinni, eftir að hann tók við starfi SMR þann 26. október sl. og fórst það vel úr hendi, enda þaulreyndur stjórnandi funda í Reglunni.

Erlendir gestir, yfirmenn Frímúrarareglunnanna í Danmörku, Svíþjóð, Noregi, Finnlandi, Þýskalandi og Eistlandi, auk bræðra frá USA og Grikklandi, settu hátiðlegan og virðulegan svip á samkomuna.

Í ávarpi SMR þakkaði hann bræðrunum fyrir mikið starf á síðastliðnu ári við undirbúning fjölmargra atburða, í tilefni 100 ára afmælis fullgilds Frímúrarastarfs á Íslandi, svo sem afmælisfunda, útgáfu afmælisrita, gerðar heimildarmyndar, opinna húsa í öllum 13 stúkuhúsum á landinu og hátiðarfundar í Eldborgarsal Hörpu ásamt fleiru. Þá hvatti hann bræður til að stunda hina konunglegu íþrótt af kostgæfni og sýna það í störfum sínum í samfélaginu að starfið hjálpi bræðr-

unum til að vera betri útgáfan af sjálfum sér í daglegu amstri og brauðstri. Einnig þakkaði hann stuðning við sig í nýbyrjuðu starfi Stórmeistarareglunnar.

Frímúrarakórinn, undir stjórn Friðriks S. Kristinssonar, söng nokkur lög, með og án einsöngvaranna og bræðranna, Bjarna Atlasonar, Kristjáns Jóhannssonar og Valdimars Hilmarssonar. Tónlistin var í höndum Jónasar Þóris Þórissonar, orgel, Hjörleifs Valssonar, fiðla og Bjarna Sveinbjörns-sonar, kontrabassi. Allt flutt með glæsibrag á heimsvísu.

Á fundinum var kynnt ein breyting á embættum Reglunnar. Bróðir Þorsteinn Eggertsson sem hefur gegnt embætti Stór Ritara Reglunnar frá

Ljósmynd: Jón Svavarsson

Sterk eru bræðraböndin. Þórður Óskarsson, Heiðar Þór Jónsson og Ásgeir Guðmundsson.

mars 2009, lét af störfum að eigin ósk og í hans stað var Eiríkur Finnur Greipsson skipaður í embættið og gegnir hann áfram störfum Staðgengils Ræðismanns Reglunnar og starfi Erindreka Reglunnar.

SMR kynnti fjóra verðandi bræður til R&K stigs á komandi Stórhátíð í mars, en það eru bræðurnir: Guðmundur Már Stefánsson, Hákon Birgir Sigurjónsson, Róbert W. Jørgensen og Þorsteinn G.A. Guðnason.

Kristján Þórðarson SMR útnefndi bróður Christer Persson, Stórmeistara Frímúrarareglunnar í Svíþjóð,

heiðursfélaga Frímúrarareglunnar á Íslandi.

Bróðir Jóhann Heiðar Jóhannsson var sæmdur heiðursmerki Frímúrarareglunnar á Íslandi, en auk þess að hafa verið dugmikill embættismaður í fjölmörg ár, hefur hann unnið að óteljandi verkefnum og rannsóknum sem hafa eftir og styrkt Regluna og starf bræðranna.

Veisluhöldum lauk síðdegis og héldu hinir íslensku bræður og erlendir gestir þeirra sælir, rjóðir og þakklátir heim á leið.

Fjórir nýir R&K

Ljósmynd: Sigurður Júlíusson

Þorsteinn G. A. Gunnarsson

Þann 19. mars síðastliðinn var bróðir Þorsteinn G.A. Guðnason kallaður til R&K r.k af SMR Kristjáni Þórðarsyni, og var hann skipaður FHR og oddviti Fjárhagsráðs við sama tækifæri.

Þorsteinn er fæddur í Reykjavík þann 29. janúar árið 1960, sonur hjónanna Guðna A. Þorsteinssonar og Hallgerðar Ástu Þórðardóttur.

Hann útskrifaðist sem vélfræðingur árið 1983 og fljótlega að námi loknu hóf hann störf hjá Skeljungu hf. Þar starfaði hann í tæp 20 ár, fyrst sem forstöðumaður hráefnasviðs og síðar stjórnaði hann nýsköpunar- og þróunarviði fyrirtækisins. Frá árinu 2005 hefur hann verið framkvæmdastjóri Optima ehf.

Þorsteinn gekk í St. Jóh.stúkuna Glitni árið 1998 og hefur starfað óslitið sem embættismaður stúkunnar frá árinu 2000. Framan af gegndi hann embættum V.Yst., V.Est. Yst. og starfaði síðan sem VM. stúkunnar á árunum 2007 til 2014, en þá tók hann við embætti Stólmeistara og gegndi því frá 2014 til 2019. Að auki hefur hann setið í bræðranefnd Glitnis til margra ára.

Þorsteinn er kvæntur Ingigerði Þórðardóttur, mannauðsstjóra hjá Air Iceland Connect, og eiga þau 2 börn og 4 barnabörn.

Ljósmynd: Sigurður Júlíusson

Róbert Winther Jörgensen

Þann 19. mars síðastliðinn var bróðir Róbert Winther Jörgensen kallaður til R&K r.k af SMR Kristjáni Þórðarsyni, og var hann skipaður St.Stú.M. og varaoddviti Styrktarráðs við sama tækifæri.

Róbert er fæddur í Reykjavík 15. maí 1951, sonur hjónanna Kaj A.W. Jörgensen og Málfríðar Jónsdóttur. Þau skildu árið 1953. Málfríður giftist Hauki V. K. Bjarnasyni árið 1955 og gekk hann Róberti í föðurstað.

Róbert varð stúdent frá MR og lauk B.Ed. prófi frá KHÍ vorið 1976.

Róbert var framkvæmdastjóri á St. Franciskusspítalanum í Stykkishólmi frá 1. janúar 1989 og starfaði með St. Franciskussystrunum til 2008, forstjóri St. Franciskusspítala til 2010.

Róbert gekk í St. Jóh.st. Akur árið 1981 og varð þá um leið félagi í Bræðrafélagi frímúrara í Stykkishólmi. Í Bræðrafélaginu gegndi hann verkefnum s.s. V.Sv., V.R. og Rm. þar til Fræðslustúkan Borg var stofnuð 1988. Í St. Jóh.fræðsust. Borg, Stykkishólmi gegndi hann embættum Rm, R. og síðast Stj.br. Fst. Borgar á árunum 1993 til 2000. Þá var hann V.M. St. Jóh.st. Akurs frá 1999 til 2002. Í Landsstúkunni hefur hann gegnt embættum Stú.M., Y.Yf.Stv. og Yf.Stú.M.

Róbert er kvæntur Erlu Dagmar Lárusdóttur og eiga þau 4 börn og 12 barnabörn

Ljósmynd: Sigurður Júlíusson

Hákon Birgir Sigurjónsson

Þann 19. mars síðastliðinn var bróðir Hákon Birgir Sigurjónsson kallaður til R&K r.k af SMR Kristjáni Þórðarsyni, og var hann skipaður E.St.Stv. og varaoddviti Fjárhagsráðs við sama tækifæri.

Hákon er fæddur þann 11. febrúar árið 1951. Kjörforeldrar hans voru Jónína Ingveldur Vigfúsdóttir og Sigurjón Hákonarson, en foreldrar hans Edel Elisabeth Bell og Guðmundur Eypör Einarsson.

Hákon hóf nám í rafvirkjun hjá Gísla Sigurðssyni í Raforku 1968 og í skriftvélavirkjun 1969. Síðan lauk hann prófi úr Lögregluskóla ríkisins árið 1977. Sveinspróf í rafvirkjun tók hann árið 2007 og nam við Fjölbautaskólann í Breiðholti. Þá tók við nám í rafionfræði við Háskólann í Reykjavík og hlaut hann meistara réttindi í rafvirkjun árið 2016 eftir nám við Meistaraskólann.

Hákon gekk í St. Jóh.st. Gimli þann 22. október árið 1981. Hann hefur gegnt embættum V.R., R., V.M. í St. Andr.st. Hlín, og tók við embætti Stólmeistara Hlínar árið 2009 og gegndi því til ársins 2015. Hann hefur einnig starfað sem E.Yf.Stv. Landsstúkunnar frá 2015 til 2020.

Eiginkona Hákonar er Hanna Íris Sampsted, og eiga þau þrjú börn og nú barnabörn.

Ljósmynd: Sigurður Júlíusson

Guðmundur Már Stefánsson

Þann 19. mars síðastliðinn var bróðir Guðmundur Már Stefánsson kallaður til R&K r.k af SMR Kristjáni Þórðarsyni, og var hann skipaður Y.St.Stv. og varaoddviti Fræðaráðs við sama tækifæri.

Guðmundur er fæddur í Reykjavík þann 2. júlí árið 1959, sonur hjónanna Ástríðar Guðmundsdóttur og Stefáns Eiríkssonar, bróðir í St. Jóh.stúkunnni Gimli.

Guðmundur útskrifaðist úr læknaeild HÍ og vann aðstoðarlæknisstörf á LSH eftir útskrift. Þá lagði hann stund á framhaldsnám í lýtaskurðlækningum í Bretlandi árin 1989-1994, og eftir heimkomu til Íslands starfaði hann í mörg ár á Lýtalækningadeild LSH en undanfarin ár hefur hann unnið á læknastofu í Domus Medica í Reykjavík.

Guðmundur hefur setið í stjórn Læknahússins í Domus Medica til margra ára og er nú starfandi stjórnarformaður.

Hann gekk í St. Jóh.stúkuna Glitni árið 1986 og gegndi þar störfum V. Sm., V.Estv og í Landsstúkunni V. Sm., V.YStv og V.EStv.

Guðmundur er kvæntur Auði M. Möller og eiga þau 3 dætur og 4 barnabörn.

Ljósmynd: Guðmundur Viðarsson

Frelsi krefst ábyrgðar

Saga mannkyns er saga um frelsisleit, um það hvernig fólk í mislangri eyðimerkurgöngu leitar út úr ánauðinni og til fyrirheitna landsins, þar sem farsældin ríkir. Elstu lagareglur sem til eru endurspeglar samfylgd og samspil frelsis og ábyrgðar. Eftirfarandi línur eru settar á blað til að árétta að frelsið stendur ekki án ábyrgðar og til að minna á nauðsyn þess að samhliða frelsisumræðu sé hugað að ábyrgðinni sem undirstöðu mannlegs frelsis.

Í einfölduðu máli má skilgreina frelsið á þann veg að það veiti mönnum svigrúm til að haga orðum sínum og athöfnum að vild, innan ramma laganna. Að því gefnu blasir þó jafnframt við nauðsyn þess að rammar laganna þjóni frjálsu samfélagi. Það er ekki síst gert með því að lögin setji heilnæm mörk, bæði valdhöfum og almennum borgurum. Þetta hef ég á öðrum vettvangi orðað með þeim hætti að göfugasta hlutverk laganna sé að verja frelsi

manna, ekki að skerða það. Slíkt einfalt stef getur komið að gagni frammi fyrir þeim sem vilja rjúfa samhengi frelsis og ábyrgðar eða réttinda og skyldna. Saga 20. aldar sýnir að ógn alræðis er ávallt nærri.

Ábyrgð er upphafs- og útgangspunktur laga og samfélags. Ábyrgð á eigin orðum og gerðum er undirstöðuregla íslensks réttar og íslensks samfélags. Allt sem við gerum og segjum hefur afleiðingar og við erum persónu-

lega ábyrg fyrir þeim afleiðingum. Við berum ábyrgð á sjálfum okkur. Persónuleg ábyrgð er undirstaða refsiréttar, samningaréttar, kröfuréttar, skaðabótaréttar o.s.frv. Sá sem freistar þess að höggva í þessar undirstöður og ganga gegn þeim vegur að frelsi annarra og mun sjálfur, fyrr en síðar, verða sviptur frelsi sínu. Frelsi án ábyrgðar grefur undan trausti og er ávísun á öfgar og ófarir. Hér skal látið nægja að nefna til sögunnar tvenns konar helvíti á jörðu, þar sem frelsi og ábyrgð eru í ójafnvægi. Í lögleysu, glundroða og stjórnleysi snýst dagleg tilvera um að komast af. Þar skapast ekki forsendur fyrir verkaskiptingu og sérhæfingu. Öfgarnar í hina áttina eru engu betri, því að í alræðisríkjum er beinlínis stefnt að einsleitni. Í hryllingi slíkrar harðstjórnar, þar sem sjálfstæð hugsun er álitin glæpsamlegri en manndráp, sakna menn sárlega frjálstrar samvisku, hugsunar og tjáningar.

Frjálst samfélag

Í ófrjálstu samfélagi eru menn steiptir í sama mót. Í lýðfrjálsum ríkjum ríkir á hinn bóginn fjölbreytni. Þar kristallast skýrlega að menn eru gæddir ólíkum hæfileikum, hafa ólík áhugamál og mismikla burði til líkamlegrar og hugrænnar vinnu. Menn eru ekki allir jafn vinnusamir og heldur ekki allir jafn sparsamir. Frammi fyrir þessum staðreyndum mannlegrar tilvistar er það aðeins rökrétt að menn hafi í gegnum aldirnar barist gegn yfirvaldi sem miðar að andlegri flatneskju og efnahagslegri einsleitni.

Frjálst samfélag gefur mönnum kost á að standa jafnfætis í öðrum skilningi, þ.e. að koma saman á jafnræðisgrunni í þeim tilgangi að nýta sem best þá fjölbreyttu hæfileika og getu sem í þeim býr. Slíkt fyrirkomulag miðar að því að gefa öllum jöfn tækifæri.

Í frjálstu samfélagi nýtur fólk ekki aðeins frelslis til orðs og athafna, heldur gefst mönnum svigrúm til að virkja þá krafta sem í þeim búa. Frjálst samfélag virðir sérhvern einstakling, viðurkennir sérstöðu sérhvers manns og dýrmæti. Leiðin til alræðis byggir á annarri sýn. Þar eru menn dregmir í dilka og alhæft um þá á grundvelli sameiginlegra en þó sérvalinna einkenna, svo sem uppruna, eignastöðu, kynferðis o.fl. Sagan sýnir að síðastnefnd aðferð hefur verið háskalegt tæki í höndum talsmanna ofstjórnar,

alræðis og ofbeldis. Hættan er sú að þessi aðferð ofríkisanda og alhæfinga sé notuð til að svipta menn mennsku sinni.

Frammi fyrir sleggjudómum, óigrundaðri afstöðu og hvers kyns lýðskrumi þar sem hópum fólks eru gerðar upp sakir eða dregin upp yfirborðskennnd og villandi mynd, er ástæða til að minna á eftirfarandi staðreyndir: Hópar hugsa ekki og hópar hafa ekki skoðanir. Eða hvað? Ert þú, lesandi góður, tilbúinn að afsala þér forræði á eigin hugsunum og tjáningu? Ertu reiðubúinn til að veita vald yfir örlögum þínum þeim sem vilja stýra vali þínu, hugsunum og athöfnum? Hver er þá verðmiðinn? Á degi hverjum má spyrja: Hef ég gengist nýrri kreddu á hönd? Hef ég lýst fyrirvaralausum stuðningi við hugmyndafræði? Hef ég tileinkað mér skoðanir annarra gagnrýnislaut og án raunverulegrar ígrundunar? Lifi ég jafnvel eftir þeim hugsunarlaust? Hver og hvað stjórnar lífi mínu, orðum og athöfnum?

Frímúrarastarf stuðlar ekki að hjarðhugsun, heldur hvern hvern einasta mann til að láta ljós sitt skína í samræmi við lög, góða siði og kæruleiksboðorð Krists „Allt sem þér viljið að aðrir menn geri yður, það skuluð þér og þeim gera“. Frímúrarastarfið gengur samkvæmt þessu ekki út á innan-tómt umburðarlyndi, heldur bræðralag, ekki út á samræmda hugsun (með valdboði eða heilaþvotti) heldur samlíðan og samkennd þrátt fyrir mismun í skoðunum og viðhorfum. Frímúrarareglan krefst þess ekki af nokkrum manni að hann afsali sér sjálfstæðri hugsun eða því sem gerir hann einstakan og dýrmætan. Svo að við rifjum það þá upp: Hvað er það sem gerir manninn svo sérstakan og gefur lífi hans sérstakt gildi? Er ekki allt ákall um mannlegt frelsi með skírskotun til þess að maðurinn sé annað og meira en líkami? Býr ekki að baki viðurkenning á því að maðurinn er andleg vera sem hugsar og trúir, biður og vonar? Hér nálgumst við aftur þann stað sem lagt var upp frá.

Öll höfum við ákveðna lífssýn að byggja á og ef að er gáð er ekki erfitt að finna trúarleg stef í hversdagslegustu athöfnum manna. Maðurinn hefur aldrei farið langt án þess að hafa hið heilaga með í för. Jafnvel í alræðisríkjum, þar sem guðstrú hefur verið sagt stríð á hendur, hafa menn ekki getað lifað án tilbeiðslu í einhverri mynd og

nægir að nefna endurtekin stef foringjadýrkunar í því samhengi. Þjóðir leita sér ekki aðeins að efnahagslegum og/eða hernaðarlegum leiðtogum. Þjóð þarfnast líka andlegra leiðtoga. Mikil ógæfa og harmur stafar að þeirri þjóð sem gleymir sál sinni og verður efnishyggju að bráð. Leggi þjóðin allt kapp á auðsöfnun og skammtímamarkmið og skeyti jafnvel ekki um hverju velsældin á að þjóna, þá er hún orðin þræll nokkurs konar trúarkenningar sem útilokar dýpri veruleika og æðri gildi, hafnar heill sálarinnar og lifir fyrir stundarhag fremur en heilnæm loka-markmið. Getur slík þjóð talið sig vera „siðmenntaða“? Ef áherslur leiðtoga snúast aðeins um stundarhag og ásýnd er ekki við öðru að búast en að allur almenningur muni haga sér á sama hátt.

Tæknileg þekking leiðir engan mann til sjálfstæðis, en getur þvert á móti gert viðkomandi að gagnlegum þræl. Eitt meginmarkmið frímúrarastarfs er að efla menn að vísu. Eftir því sem maðurinn eflist að vísu verður erfiðara að una því að samviska hans eða hana sjálfur sé bundin í fjöttra.

Kommúnismi, nasismi og hvers kyns „-ismar“ draga menn í dilka á grundvelli hugmyndafræði sem skiptir mönnum í réttláta og rangláta/góða og illa. Slíkan greinarmun geta „hugmyndafræðingar“ notað til að réttlæta hvers kyns mismunum og valdbeitingu. Sem vörn gegn slíkum „hópákærum“ og „fjöldasakfellingum“ er fátt haldbetra en áminningin um að ábyrgð er persónubundin. Þetta endurspeglast í þeirri meginreglu laga og réttar að enginn verði dæmdur fyrir orð og athafnir annarra. Í samræmi við það verða þjónar laga og réttar að horfa á fólk sem einstaklinga en ekki sem hluta af hópi. Í samræmi við það hljótuðum við að vilja styðja við samfélagsgerð þar sem frelsi og ábyrgð fara saman, þar sem menn fá að láta ljós sitt skína og hafa áhrif með hugsun sinni og tjáningu. Lýðfrjálsl ríki fara ekki með fólk eins og hluti, heldur viðurkenna að menn hafi sjálfstæðan vilja og sjálfstæðar skoðanir. Þeir menn sem telja sig vita hvað öðrum er fyrir bestu mega ekki fá ótemprað vald til að hrinda hugmyndum sínum í framkvæmd. Göfugar hugsjónir hafa í gegnum tíðina verið notaðar til að svipta menn eignum, heilsu og lífi. Vonandi höfum við dregið einhvern lærdóm af mistökum síðustu alda og

áratuga. Lærdómurinn er einmitt sá að í lífi okkar stjórnast ekki allt af erfðaeinkennum eða ytri aðstæðum. Geymir ekki þitt eigið líf, kæri lesandi, ótal vísbendingar um að þú ert að miklu leyti þinn eigin gæfu smiður?

Samantekt

Frelsið grundvallast á ábyrgð. Að eins með því að taka fulla ábyrgð á sjálfum sér, gjörðum sínum og hugsunum getur maðurinn kallað eftir því að öðlast frelsi að launum. Grein þessi er rituð til að undirstrika að ábyrgð er í þessum skilningi upphafspunktur frelsisins. Frelsi án ábyrgðar verður ekki talið til stjórnarskrárvarinna mannréttinda, enda er slíkt „frelsi“ ógn við frelsi annarra og þar með ógn við samfélagið og lögin. Ábyrgðin byrjar og endar hjá hverjum og einum. Enginn maður er frjáls ef hugur hans er ekki frjáls. Þú getur verið í ánaud, fangelsi eða öðrum grimmilegum aðstæðum en samt fundið frelsi, því þú ert frjáls ef hugur þinn er frjáls. Það er hægt að taka frá þér allt nema hugsanir þínar og því ber okkur að velja vandlega bæði hugsanir okkar og orð. Það skiptir meira máli en það sem þú setur inn fyrir varir þínar. Enginn getur leyst þig undan þessari ábyrgð, þ.e. ábyrgð þinni á eigin frelsi og annarra. Í samræmi við þetta ber sérhverjum manni að sjá til þess að orð hans og athafnir skaði hvorki hann sjálfan né aðra. Takist þetta ekki gefst okkur, a.m.k. í frjálsum samfélagi, kostur á leita eftir leiðréttingu, yfirbót og fyrirgefningu. Slíkum leiðum ber að halda opnum með öllum tiltækum ráðum þótt þær kunni að virðast vandrataðri og sárari en einfaldar og skilvirkar „lausnir“ hefnda og harðræðis.

Frelsi felst ekki síst í að geta tjáð hugsanir sínar, valið viðbragð við ytri aðstæðum og valið hvernig menn við viljum vera. Til að öðlast það frelsi sem þú þráir þarftu að axla ábyrgð og frelsa huga þinn frá ranghugmyndum, neikvæðni, óvild og villu. Það sem þú getur gert til að hafa áhrif á heiminn til hins betra er meira en þú getur gert þér í hugarlund. Byrjaðu á sjálfri/um þér. Byrjaðu núna.

Arnar Þór Jónsson

Dyggðir

Pagmælskan þína tungu prýði,
þar verði ei last né níð við lýði.
Mæltu þarft og segðu satt,
æru þína upp skalt hefja,
megni orð þín aðra að gleða.

Nálgast aðra af fyllstu varúð,
hátterni þitt þú vel skalt skoða,
stefndu ei öðrum í vísan voða.
Vertu varkár, vertu þjáður,
hugrakkur, en aldrei bráður.

Sýndu dáð og skynsemi,
auðsýn náð og hófsemi.
Úr hófi aldrei neyttu neins,
þá kroppinn kennir aldrei meins,
né skaða hlýtur.
Sál þín ljóss og gleði nýtur.

Vertu styrkur, vertu hjálp,
þeim er skortinn líða,
aldrei lát þá lengi bíða,
er þarfnast þín.
Með höndum mjúkum,
líknar sjúkum,
milda miskunnsemin þín

Gísli Rúnar Gíslason

Miklihvellur!

Úr miðjum niðjum tómsins hljóma upphafstónar guðs og geims
úr gyðju smiðjum hljómsins ljóma ljós til sjónar okkar heims.
Og allt gjörvallt sem er nú hér, hver englaher, hver stoð, hver steinn
sem salt það valt, sem ger úr hver og er nú þar sem ei var neinn.

Sá skelli hvellur „stóri stór“ í byrjun mjór á skammri stund
með smelli hvelli órastór, hann óx svo frjór um alla grund.
Og líkt er slíkt með vert verk hvert sem einhver þvert á þorði
að þvíumlíkt það opinbert jú hófst með einu orði.

Hjörleifur Jónsson

Draupnisbræður ásamt sænskum gesti. Frá vinstri neðri röð : Áki Hauksson, Hreiðar Hreiðarsson, Sigurgeir Aðalgeirsson, Benny Ståhlberg Sm. St. Christopher, Sighvatur Karlsson, Gísli Salómonsson, Völundur P. Hermóðsson, Þorgrímur G. Daníelsson. Efri röð frá vinstri: Hallgrímur Hallsson, Böðvar Bjarnason, Kristján Guðmundsson, Heimir Kristinsson, Þórir Aðalsteinsson, Garðar Héðinsson, Kristján Arnarson, Andrés Bjarnason, Vignir Þorgeirsson.

Draupnisbræður í heim-sókn til Svíþjóðar

Við Heilbrigðisstofnun Norðurlands á Húsavík starfaði nýlega afleysingalæknir, Kristófer Sigurðsson, sem annars er búsettur og starfar í Svíþjóð. Kristófer hefur að jafnaði sótt fundi hjá okkur í fræðslustúkunnni Draupni þegar hann dvelur hér. Á haustdögum 2018 kom til tals að ef einhverjir væru á ferð, t.d. í Danmörku eða hinum Norðurlöndunum þá væri tilvalið að koma í heimsókn til Kristófers í hans stúku. Það þarf ekki að orðlengja það að almennur áhugi var hjá okkur að takast ferð á hendur og heimsækja stúkuna St. Christopher á Skáni.

Í samráði við Kristófer og bræður í Svíþjóð var heimsóknardagurinn 26. janúar 2019 ákveðinn, en það er þeirra hátíðisdagur. Í ferðina fóru 16 bræður ásamt systur. Þetta var ánægjuleg ferð í alla staði, flogið til Kaupmanna-

hafnar að morgni 25. janúar, þaðan farið með lest til Kristianstad þar sem við innrituðum okkur á Stads hotellet sem rekið er í húsnæði í eigu frímúrarastúkunnar. Í sama húsi eru fundarsalir og öll starfsemi stúkunnar. Um kvöldið var móttaka í boði St. Cristopher bræðra, fróðleg samkoma með ræðuhöldum og spjalli.

Hátíðisdagurinn 26. janúar, bjartur og fagur, byrjaði á morgunverði og klukkan 11 var haldið í hátíðarsalinn þar sem fundur byrjaði kl. 12. Fundurinn var hefðbundinn og líkur því sem við eigum að venjast hér heima. Eftir fund var sameiginleg máltíð sem lauk kl. 17:30. Á meðan við vorum á fundi var farið með konurnar um húsið og fengu þær að sjá salina og safnið sem þar er. Um kvöldið fóru allir út að borða, glaðir eftir góðan dag.

Sunnudagurinn 27. janúar var frjál, en um kvöldið snæddi hópurnar saman kvöldverð og góðri ferð fagnað með miklu þakklæti til Svianna. Á mánudeginum, 28. janúar, var lest tekin frá Kristianstad til Kaupmannahafnar og farið með flugi heim um hádegis. Fáeinir urðu þó eftir og dvöldu nokkra daga í Kaupmannahöfn. Við komum heim um kaffi þennan dag eftir ánægjulega ferð, þökk sé Kristófer og bræðrum á Skáni. Hér á eftir ætla ég að fara lauslega yfir sögu frímúrarastarfs í Svíþjóð og sérstaklega á Skáni, þar sem St. Christopher er staðsett.

Saga sænsku reglunnar

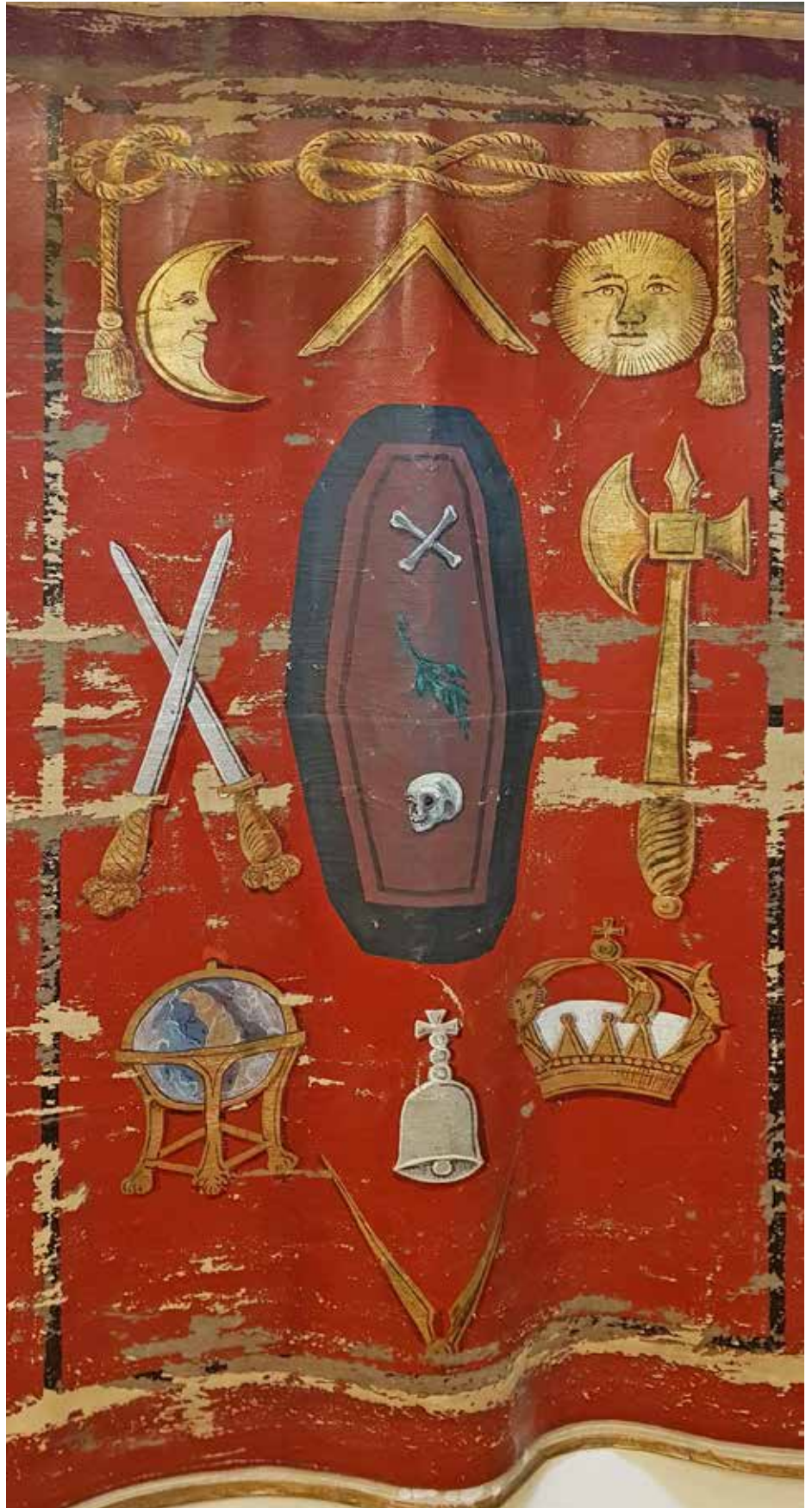
Á 18. öld barst frímúrarastarf frá Englandi til Frakklands og þaðan til Svíþjóðar. Fyrsta stúkan var stofnuð í Stokkhólmi 1752. Árið 1753 varð barón

Carl Fredrik Scheffer Stórmeistari sænsku reglunnar og síðar sama ár gerðist Adolf Fredrik konungur verndari og yfirmeistari sænsku stúknanna. Fljótlega voru stúkur stofnaðar í Gautaborg, Helsinki, Karlskrona, Greifswald og Strolsund. Árið 1760 fengu allar sænsku Jóhannesarstúkurnar yfirstjórn með stofnun Stórstúku og var Scheffer barón kjörinn Stórmeistari og Eckleff vara-meistari.

Haustið 1771 annaðist Gústaf III konungur upptöku hertoganna Carls og Fredriks Adolfs inn í frímúrararegluna, sem reyndist sannkallaður happafengur fyrir allt frímúrarastarf í Svíþjóð. Með þessum mönnum varð til tenging við herinn en yfirmenn hersins höfðu aðsetur víðsvegar um landið. Carl hertogi var yfirmaður skánsku herdeildanna og dvaldist reglulega yfir sumarið í konungssetrinu Bäckaskoga. Árið 1774 var Carl hertogi orðinn Stórmeistari landsstúkunnar.

Frímúrarastarf í Kristianstad

Grunnur að frímúrarastarfi í Kristianstad var lagður 6. júlí 1776 þar sem menn hittust og ákváðu reglur, embættismenn og það sem tilheyrði varðandi stofnun stúku. Fyrsti fundur St. Christopher var síðan 5. nóvember sama ár undir stjórn Carls hertoga. Fyrst fór starf stúkunnar fram í leiguhúsnæði, þó ekki varanlegu. Stúkan var rétt búin að koma sér þar fyrir þegar húsið brann til grunna. Eftir þennan atburð rita stjórnendur stúkunnar Carli hertoga bréf og óska eftir styrk til eigin uppbyggingar og fer fram söfnun á landsvísu meðal frímúrarabræðra. Þetta gekk eftir og fyrsti fundur stúkunnar eftir brunann var haldinn 17. maí 1779, þó í ófullgerðu húsnæði við Stora Wästra Gatan. Þessi húseign var í annarra eigu og því ekki varanlegt aðsetur reglubræðra. Var þá brugðið á það ráð að kaupa tvær húseignir á uppboði og eftir viðgerðir og endurbætur starfaði stúkan þar frá 1797 og hátt í 100 ár án mikilla breytinga. Árið 1883 og 1884 er svo ráðist í lokafrágang hússins eins og það er í dag og húsið vígt 6. september 1884. Frá upphafi var hesthús á staðnum og aðstaða til gistingar fyrir frímúrarabræður sem komu lengra að. St. Christopher er elst af átta Jóhannesarstúkum á Skáni. Höfuðstúkan þar er Skánska Provinciallogen sem er Stuart stúka SPL og hefur aðsetur sitt

Gömul táknatafla á minjasafni St. Christopher í Kristianstad.

í húsnæði St. Christopher í Kristianstad. (Á Skáni starfa margar fræðslustúkur.) Auk þessara Jóhannesarstúkna á Skáni styðja margar

fræðslustúkur við starfið sem sýnir mikilvægi þeirra.

Völundur Þ. Hermóðsson

Franskur stúkusalur þar sem starfað er undir kjörorðunum fornu: Frelsi – Jafnrétti – Bræðralag.

Leiðin lá um Frakkland

Í þessari grein er ætlunin að gera grein fyrir útbreiðslu frímúrarahreyfingarinnar frá Englandi til Frakklands og þaðan til Svíþjóðar þar sem sænska kerfið, sem við íslenskir frímúrarar störfum eftir, þróaðist og festist í sessi. Hinar hefðbundnu sögulegu heimildir eru misjafnlega traustar og mikið er um sagnir og munnmæli þar sem óvíst er um nákvæmni og sagnfræðilegt sannleiksgildi. Hins vegar hafa ýmsir fræðimenn frímúrarara, einkum sænskir og norskir, verið ötulir síðustu árin við að leita uppi gömul gögn sem smátt og smátt hafa dregið upp heillegri mynd af atburðarásinni.

Frímúrarastarfsemi í Bretlandi

Upphafið að frímúrarastarfseminni er rakið til Englands. Talið er að fyrstu „stúkurnar“ (lodges) hafi orðið til innan samtaka byggingamanna, þ.e. iðngilda fornra steinsmiða (múrara) sem unnu við stórar steinbyggingar í því landi allt frá miðöldum. Um tilurð þessara fyrstu, ensku „stúkna“ eru þó ekki til neinar skriflegar samtímaheimildir, en þær eru taldar fyrsti vísirinn að sérstökum frímúrarastúkum. Traustar heimildir eru hins vegar fyrir því að árið 1717 stofnuðu fjórar frímúrarastúkur svonefnda „Stórstúku“ í London og Westminster og varð hún fyrirmynd að því skipulagða frí-

múrarastarfi sem fylgdi í kjölfarið, fyrst aðeins með reglubundnum samkomum stofnstúknanna en síðan með sameiginlegu stjórnkerfi, sem brátt breiddist út í Englandi.

Sambærilegar stórstúkur voru fljótt stofnaðar á Írlandi (1725) og í Skotlandi (1736). Skriflegar heimildir eru til um að steinsmiðastúkur hafi verið starfandi í Skotlandi frá því fyrir árið 1600 og vilja því ýmsir fræðimenn skoskra frímúrarara halda því fram að þar sé upphaf frímúrarastúkna að finna. Þar hafi stúkur starfandi steinsmiða upprunalega tekið þeim breytingum að til urðu „frímúrarastúkur“, þ.e. stúkur karlmanna sem ekki voru steinsmiðir sjálfir. Hvað sem

Þessum hugmyndum líður er almennt samkomulag um að upphaf „skipulagðrar“ frímúrararastarfsemi megi rekja til stofnunar Stórstúkunnar í London og að þaðan hafi frímúrarahreyfingin svo breiðst út um heiminn. Bretland var á þessum tímum stórveldi og breskir menn fóru víða og dvöldust í öðrum löndum um lengri eða skemmri tíma. Líklegt er að þörfin fyrir reglubundna félagsstarfsemi af þessu tagi hafi fylgt þeim.

Frímúrararastarfsemi franska manna

Í enskum heimildum er sagt frá því að Stórstúkan í London hafi fljótt farið að gefa út leyfi til stofnunar nýrra frímúrarastúkna og að hún hafi ekki „viðurkennt“ aðrar stúkur en þær sem höfðu fengið slíkt leyfi. Útgáfa leyfanna var vendilega skráð í gerðabækur Stórstúkunnar sem færðar voru allt frá árinu 1721 og voru vel varðveittar eftir það. Sömuleiðis voru viðurkenndu stúkurnar látnar gera grein fyrir sér og meðlimatali sínu. Sjá má af því að franskir menn gengu fljótt í stúkur í London og sömuleiðis voru stofnaðar nýjar stúkur í London sem báru frönsk nöfn, en gera má ráð fyrir að stofnendur þeirra hafi að miklum hluta verið franskir menn sem þá bjuggu í London. Á fyrstu þremur áratugunum eftir stofnun Stórstúkunnar má finna í gögnum hennar skráningu á leyfum til að minnsta kosti sex slíkra stúkna, sem ýmist voru skráðar með frönsku nafni eða nefndar „franska stúkan“. Gera má ráð fyrir að þeir frönsku menn sem hurfu aftur til heimalandsins hafi gert sitt til að halda frímúrarastarfi sínu áfram í Frakklandi, ýmist með því að stofna „franskar stúkur“ eða með því að ganga í stúkur sem stofnaðar voru af enskum mönnum sem þá dvöldust eða bjuggu í Frakklandi.

Fyrstu stúkurnar í Frakklandi

Margvíslegar munnmælasögur eru til um allra fyrstu stúkurnar í Frakklandi, en skriflegar heimildir virðast ekki hafa verið varðveittar og engin gögn um leyfisveitingar til þeirra mun vera að finna í gerðabókum ensku Stórstúkunnar. Nefna má engu að síður þrjár slíkar stúkur hér. Sú fyrsta var nefnd „La Parfaite Egalité“ (Hið fullkomna jafnrétti) og er sögð hafa verið stofnuð 1688 af herforingjum úr írskri herdeild sem hafði aðsetur í

Franskir forystumenn á 18. öld ná samkomulagi um frímúrarastarfið.

frönsku borginni Saint-Germain-en-Laye. Næst kemur stúkan „Amitie et Fraternite“ (Vinátta og bræðralag), sem sögð er hafa verið stofnuð árið 1721 af enskum herforingjum í bænum Dunkerque nyrst á vesturströnd Frakklands. Loks er það fyrsta stúkan í París, sem stofnuð var árið 1725 með nafninu „Louis d'Argent“ af enskum aðalsmanni, Charles Radcliffe Earl of Derwentwater, og írskum og skoskum hermönnum. Hún er síðar talin hafa fengið starfsleyfi frá Stórstúkunni í London og þá undir heitinu „St. Thomas“.

Viðurkenndar stúkur í Frakklandi

Frá árinu 1932 má finna ritaðar heimildir og gögn um viðurkenningar frá London á frímúrarastúkum í Frakklandi, einkum í París en einnig víðar.

Greifinn af Clermont, Louis Bourbon, varð Stórmeistari Ensku Stórstúkunnar í Frakklandi árið 1743.

Talið er að eftir einn áratug hafi stúkurnar verið orðnar um 40 talsins. Enn virtust þær fyrst og fremst vera stofnaðar að frumkvæði enskra manna, aðalsmanna og herforingja. Nefna má til dæmis ensku stúkuna í borginni Bordeaux, sem bar þó franska nafnið „Loge l'Anglaise de Bordeaux“ (enska stúkan í Bordeaux). Hún fékk starfsleyfi frá ensku Stórstúkunni 1737 og titlaði sig brátt „móðurstúku“ sem gæti veitt leyfi til stofnunar annarra stúkna í Frakklandi. Stutt var þá í að hún nefndi sig „Stórstúku“ (Grand Lodge) og að stólmeistari hennar væri eftir það nefndur „Stórmeistari“, þó að formleg stjórnskipan eða starfsreglur Stórstúku væru ekki fyrir hendi.

Erfitt er að fá botn í atburðarásina frá þessum tíma því að heimildum ber illa saman. Fullt samstarf var ekki

Almenningur gerði sér ýmsar hugmyndir um frímúrarahreyfinguna eftir uppljóstranirnar og listamenn notuðu bæði efni úr þeim og eigin hugmyndaflugi til að vekja athygli.

milli stúknanna í París og stúkna annars staðar í Frakklandi og þar að auki unnu franskir frímúrarar nú að því að losna undan áhrifum enskra frímúrarara og ensku Stórstúkunnar. Talið er þó að meginhluti fyrstu frönsku stúknanna hafi sameinast um stofnun eiginlegrar Stórstúku og fengið leyfi frá London fyrir svonefndri svæðis-stórstúku (Provincial Grand Lodge) árið 1743. Hún fékk í fyrstu nafnið „English Grand Lodge of France“ (Grande Loge Anglaise de France). Fyrsta yfirstjórn hennar er sögð hafa verið valda- og framkvæmdalítil, en þessi Stórstúka lýsti yfir sjálfstæði frá Englandi árið 1755 undir nafninu „Grande Loge de France“ (Stórstúka Frakklands). Embættismenn hennar voru að sögn eingöngu bræður úr París, sem talið er að hafi leitt til sam-

Minnispeningur frönsku stórstúkunnar „Grande Loge Nationale Française“, en hún var stofnuð 1913 með þátttöku gömlu ensku stúkunnar í Bordeaux frá 1737.

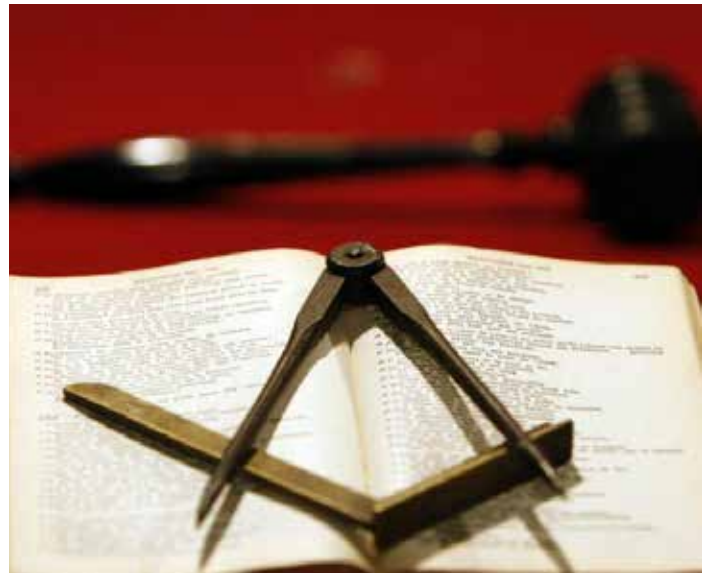
stöðuleysis meðal franskra frímúrarara í heild og erfiðleika í frekari þróun franska frímúrarastarfsins.

Óróatímar

Frímúrarastarfsemin í Frakklandi sætti margvíslegri tortryggni á þessum tímum. Í fyrsta lagi var það tortryggilegt að erlendir hermenn og aðalsmenn beittu sér fyrir stofnun sérstakrar félagshreyfingar sem starfaði með leyndum hætti í öðru landi en sínu eigin. Í öðru lagi var samkomulag franskra og enskra stjórnvalda ekki alltaf gott og í þriðja lagi var kaþólska kirkjan í Frakklandi afar tortryggin gagnvart þessari hreyfingu sem starfaði vissulega á trúarlegum grundvelli en starfsemin fór fram á lokuðum fundum með siðakerfi sem haldið var

Uppljóstrunarritið *Leyndarmál Reglu franskra (frí) múrara frá 1745.*

leyndu og meðal meðlimanna voru mótmælendur. Að því kom svo að kaþólski páfínn bannfærði frímúrara-starfsemina árið 1738. Það hafði þó sennilega ekki mikil áhrif þar sem franska þingið neitaði að samþykkja bannfæringuna, en án samþykkis þingsins gat bannfæringin ekki tekið gildi. Talið er þó að stúkurnar hafi eftir þetta reynt að leyndu tilveru sinni og starfsemi sem mest þær máttu.

Tortryggni ríkti einnig meðal franskra yfirvalda í garð þessarar lokuðu og leyndu starfsemi og varð hún að sæta rannsóknum og beinum njósnunum af hálfu lögreglustjórans í París, Rene Hérault, um nokkurra ára skeið. Hann bannaði til dæmis veitingamönnum að leyfa fundi í húsnæði sínu að viðlagðri margra mánaða lokun staðarins og fjársekt. Sumir fræðimenn telja þó að lögreglustjórinn hafi verið frímúrarahreyfingunni nokkuð hliðhollur og fljótt komist að raun um að hún væri ekki hættuleg yfirvöldum. Talsverður áhugi vaknaði hins vegar á því meðal almennings hvernig sjálft stúkustarfið færi fram og margir lögðu sig fram um að komast yfir gögn frímúrara og birta ritverk, svonefndar „uppljóstranir“ (exposés), sem sögð voru svipta leyndinni af stúkustarfinu og sýna nákvæmlega hvernig það fór fram í þessum nýju og dularfullu stúkum. Margar frásagnirnar voru ýkjkenndar eða hreinn uppspuni, en aðrar áttu vafalaust rætur í síðum frímúrara þeirra tíma og urðu að vissu leyti til að varðveita þekkingu á störfum þeirra.

Hvað barst til Frakklands?

Vitneskja um starfstilhögun fyrstu ensku stúknanna, áður en Stórstúkan í London og Westminster var stofnuð árið 1717, er ófullnægjandi. Talið er líklegt að þá hafi aðeins verið starfað á tveimur stigum, en að þriðja stigið hafi komið til sögunnar nokkuð fljótt eftir stofnun Stórstúkunnar. Fundist hafa einstaka persónulegar frásagnir, s.s. gamlar dagbækur og bréf, sem greina frá stigveitingu til þriðja stigsins í London á árunum 1727-1729. Engu að síður hefur verið talið að útbreiðsla stúkustarfs á þessu þriðja stigi hafi verið fremur hægfara í stúkum á Englandi og að meirihluti stúknanna hafi haldið sig við upprunalegu stigin tvö, enda gerði fyrsta grundvallarskipan ensku Stórstúkunnar frá 1723 aðeins ráð fyrir tveimur stigum. Grundvallarskipanin, sem svo var gefin út árið 1738, gerði hins vegar ráð fyrir starfi á þremur stigum. Líklegt má telja að allra fyrstu stúkurnar í Frakklandi, einkum þær sem ekki höfðu fengið starfsleyfi og höfðu sennilega ekki nein formleg gögn frá Englandi, hafi aðeins starfað á fyrsta stigi. Með leyfum, sem veitt voru frá árinu 1732, hafi hins vegar fylgt gögn um starfsskipan og starfsreglur sem með tímanum hafi gert starf á öðru og þriðja stigi mögulegt, en fleiri voru stúkustigin ekki í ensku Stórstúkunni. Hugsanlegt er að þriðja stigið hafi borist til Frakklands frá skoskum stúkum sem fræðimenn skoskra frímúrara hafa heimildir um að hafi starf-

að á þremur stigum frá því áður en enska Stórstúkan var stofnuð.

Hvað gerðist svo í Frakklandi?

Í Frakklandi, einkum í París, varð mikil gerjun í frímúrarastarfinu eftir að frímúrarahreyfingin barst þangað. Í Englandi voru stúkurnar á þessum tíma að mestu leyti skipaðar almennum borgurum, en áhersla hafði þó verið lögð á það alveg frá stofnun Stórstúkunnar að fá aðalsmenn til að taka sæti í stórn hennar og forustuveit hennar. Hreyfingin barst hins vegar til Frakklands með enskum herforingjum og aðalsmönnum, sem væntanlega hafa þar fyrst og fremst umgengist franska jafningja sína og samið sig að síðum þeirra. Hugmyndir um „æðri“ stig gætu því hafa fengið góðar undirtektir í þeim hópi. Upphafid að fleiri stigum en þeim fyrstu þremur er að mörgu leyti óljóst. Víst er þó að til eru heimildir um svonefnd „skosk stig“ í Englandi á árunum 1733-1743, sem munu til dæmis hafa náð fótfestu í Þýskalandi árið 1742 og í Danmörku á árunum 1747-1749. Í Frakklandi birtust einnig „skosk stig“ (ecossais) sem urðu þar viðbót við fyrstu þrjú stigin og hugmyndir um svonefnd „riddarastig“ bjuggu einnig um sig. Um þessa þróun og útbreiðsluna til Svíþjóðar verður nánar fjallað í síðari grein.

Jóhann Heiðar Jóhannsson

Ljósmynd: Kristján Maack

Vilhjálmur Skúlason.

Nýr Stólmeistari St. Jóh.st. Glitnis

Þann 20 nóvember síðastliðinn var bróðir Vilhjálmur Skúlason vígður Stólmeistari. St. Jóh. stúkunnar Glitnis af DSM, Kristjáni Sigmundssyni.

Vilhjálmur er fæddur í Reykjavík 6. desember árið 1962, sonur hjónanna Skúla Jóhannessonar, sem er Fjölnisbróðir, og Erlu Vilhjálmsdóttur.

Vilhjálmur er viðskiptalögfræðingur frá Háskólanum á Bifröst. Hann starfaði hjá fyrirtækinu Tékk-Kristal á árunum 1986-2005. Til Orkuveitu Reykjavíkur réðst hann 2006 og starfaði þar sem verkefnastjóri í erlendum verkefnum. Árin 2007 og 2008 gegndi hann stöðu framkvæmdastjóra Evrópuverkefna hjá Reykjavík Energy Invest, dótturfélagi Orkuveitu Reykjavíkur. Árið 2008 stofnaði Vilhjálmur ásamt öðrum jarðhitaþróunarfyrirtækið Reykjavík Geothermal ehf. Hjá RG gegnir Vilhjálmur stöðu fjármálastjóra.

Vilhjálmur gekk í St. Jóh.st. Glitni 2002, gegndi embætti VSm. frá 2007 til 2009, VE.Stv. frá 2009 til 2013, Fh. Glitnis frá 2013 til 2016, AM. Glitnis frá 2016 til 2019, formaður bræðranefndar 2016-2018 og sat í Fjárhagsráði Reglunar 2017-2019.

Vilhjálmur er giftur Elsu Jensdóttur og eiga þau einn son. Börn Vilhjálms frá frá fyrra hjónabandi eru þrjú og barnabörnin eru fjögur. Stjúpdætur Vilhjálms og dætur Elsu eru tvær.

Ljósmynd: Sigurður Júlíusson

Sveinn Brynjar Sveinsson.

Nýr Stólmeistari St. Andr.st. Heklu

Þann 20. janúar síðastliðinn var bróðir Sveinn Brynjar Sveinsson settur í embætti Stólmeistara St. Andr. stúkunnar Heklu af SMR, Kristjáni Þórðarsyni.

Sveinn er fæddur á Akureyri 23. janúar 1952. Foreldrar hans voru Sveinn Kristjánsson og Úndína Árnadóttir, en þau eru bæði látin.

Sveinn er gagnfræðingur frá Gagnfræðaskólanum á Akureyri og útskrifaðist sem rafvirkni frá Iðnskólanum á Akureyri árið 1974. Starfsvettvangur hans var hins vegar aðallega í Landsbankanum, en þar starfaði hann í um 20 ár, en tók svo við starfi vörustjóra hjá BYKO, þar sem hann hefur starfað í hartnær 20 ár.

Sveinn gekk í St. Jóh.st. Rún á Akureyri 1992 og gegndi þar embætti VFh. og síðar embætti VSm. í St. Andr. stúkunni Huld. Árið 2000 fluttist hann frá Akureyri til Reykjavíkur, og hóf síðar störf í St. Jóh.stúkunni Nirði og St. Andr.stúkunni Heklu. Í starfi sínu í Heklu hefur Sveinn gegnt embætti VSm., VYstv., og Ystv., síðast VM.

Sveinn er kvæntur Aðalheiði Stefánsdóttur bankamanni. Hann á þrjú syni frá fyrra hjónabandi og 8 barnabörn.

Ljósmynd: Kornákur Máni Hafsteinsson

Jens Davíðsson.

Nýr Stólmeistari St. Jóh.st. Vöku

Þann 20. janúar síðastliðinn fór fram stólmeistarakjör í St. Jóh.stúkunni Vöku á Egilsstöðum. Þann 2. mars urðu síðan stólmeistaraskipti og lét háttupplýstur bróðir, Óskar Vignir Bjarnason, af störfum eftir 7 ára farsælt starf í stólum og upplýstur bróðir, Jens Davíðsson, tók við.

HSM Allan Vagn Magnússon annaðist innsetninguna í fjarveru SMR.

Jens er fæddur 25. febrúar 1976 í Reykjavík. Hann lauk sveinsprófi í húsasmíði 1998, hlaut meistararéttindi með löggildingu í húsasmíði árið 2000, en hefur einnig fengið löggildingu sem byggingastjóri frá 2019. Hann var sjálfstætt starfandi 2001-2007 og aftur frá 2018.

Jens gekk í St. Jóh.stúkuna Gimli þann 3. desember 2001. Hann gegndi embætti VR. frá árinu 2004-2008, en árið 2007 flutti hann austur á Egilsstaði og gegndi embætti VR. í St. Jóh. frst. Vöku 2008-2010. Jens var einn af 66 stofnfélögum St. Jóh.stúkunnar Vöku árið 2010 og hefur gegnt embættum VR., VSM, Sm. og VM. í stúkunni.

Jens býr að Fífuhvammi í Fellabæ. Hann er kvæntur Sigrúnu Jóhönnu Steindórsdóttur og eiga þau 2 börn.

Röðull Selfossi

Stofnfélagar sem mættir voru á stofnfund St. Jóh.stúkunnar Röðuls: Fremsta röð f.v.: Kjartan Guðjónsson, Grétar Símonarson, Hörður Helgason, Kjartan T Ólafsson, Sigurður Óli Ólafsson, Páll Jónsson, Páll Hallgrímsson, Helgi Jónsson, Kolbeinn I Kristinsson, Ólafur Jónsson. Miðröð: Haukur A Gíslason, Magnús Sigurðsson, Andrés Valdimarsson, Stefán Kjartansson, Bragi Þorsteinsson, Hjörtur Þórarinsson, Allan V Magnússon, Ásgeir S Eiríksson, Gunnar Á Jónsson, Þór Jónsson, Þorsteinn Líndal, Henry S Jacobsen. Aftasta röð: Egill Guðjónsson, Ástráður Guðmundsson, Sigfús Halldórsson, Aðalbjörn Kjartansson, Davíð Jóhannesson, Þorgils Baldursson, Úlfar Guðmundsson, Jakob Havsteen, Sigurður Sigurðsson, Örn Grétarsson.

Upphaf frímúrarastarfs á Suðurlandi

Upphafið að félagsskap frímúrara á Suðurlandi má rekja til þess að Bjarni V. Guðmundsson var skipaður héraðslæknir á Selfossi 1954. Hann hafði gengið í St. Jóh.stúkuna Eddu 1927. Hann var búinn að vera héraðslæknir víða úti á landi og hafði þar ekki möguleika á að sækja frímúrarafundi. Þegar hann kom á Selfoss fór hann að sækja fundi til Reykjavíkur en hann fann fljótlega hversu erfitt var að fara einn að kvöldlagi og að vetri til yfir Hellisheiði eins og vegurinn var þá og því gott að hafa samfylgd góðra félaga. Það var því einkum fyrir áhrif frá honum að sex austanmenn gengu í St. Jóh.stúkuna Eddu veturinn 1956-57. Bjarni læknir var svaramaður þeirra allra ásamt Sigurði Óla Ólafssyni alþingismanni. Þessir sex menn voru Björn Sigurbjarnarson, bankagjaldkeri, Páll

Hallgrímsson, sýslumaður, Matthías Ingibergsson, lyfsali, Páll Jónsson, tannlæknir, Helgi Jónsson, skrifstofustjóri og Hjörtur Þórarinsson, kennari.

Nú var bræðrahópurinn orðinn allstór og áhugi á að stofna hér bræðrafélag. Haldinn var fundur 13. júní 1957 í Gildaskála Selfossbíós og voru þar saman komnir 14 frímúrarabræður. Úr æðstu stjórn Reglunnar voru Stórmeistarinn dr. juris og phil Ólafur Lárusson, Vilhjálmur Þór, aðalbankastjóri, Sveinn Sigurðsson, ritstjóri og Ólafur Gíslason, stórkaupmaður og auk þeirra tíu austanmenn. Á þessum fundi var rætt um stofnun bræðrafélags eða fræðslustúku og hver skilyrði yrðu sett fyrir stofnun þeirra.

Nokkrir fundir voru haldnir hér austan fjalls á heimilum bræðrana, þar voru málin rædd og ávallt flutt eða

lesin erindi. Frá þessum fundum öllum eru til fundargerðir, en ekki verður af þeim séð hver hafi boðað fyrst til þessara funda. Ákveðið var að láta hér staðar numið því ekki fékkst viðunandi húsnæði. Lágu nú fundir niðri í 17 ár en 16. apríl 1976 var fundur haldinn að frumkvæði St. Jóh.stúkunnar Eddu. Þar voru nokkrir embættismenn úr Stúkunni ásamt 10 austanbræðrum. Fram fóru bréfaskriftir milli Stólmeistara St. Jóh.stúkunnar Eddu og Stúkuráðs og samþykkti ráðið að mæla með að stofnað yrði bræðrafélag undir vernd St. Jóh.stúkunnar Eddu.

Stofnun bræðrafélags á Selfossi

Þegar þetta gerðist var bróðir Sigurður Sigurgeirsson Stólmeistari Eddu og bróðir Zóphonías Pétursson vara-meistari. Þeir höfðu báðir brennandi

Páll Jónsson, fyrsti Stm. stúkunnar. Páll var í forystusveit þegar frímúrarastarf hófst á Suðurlandi. Varaformaður bræðrafélagsins sem var stofnað 6. nóv. 1976. Formaður Bræðrafélagsins 6. apríl 1979 til 5. des. 1981. Stj.Br. fræðslustúkunnar Röðuls frá stofnun hennar hinn 5. des. 1981. Stm. St. Jóh.st. Röðuls frá stofndegi 3. des. 1983 til 23. febrúar 1994.

áhuga á að koma málinu áfram og létu mjög til sín taka. Það var hlutverk þeirra að sækja um leyfi og sjá um að allt færi löglega fram.

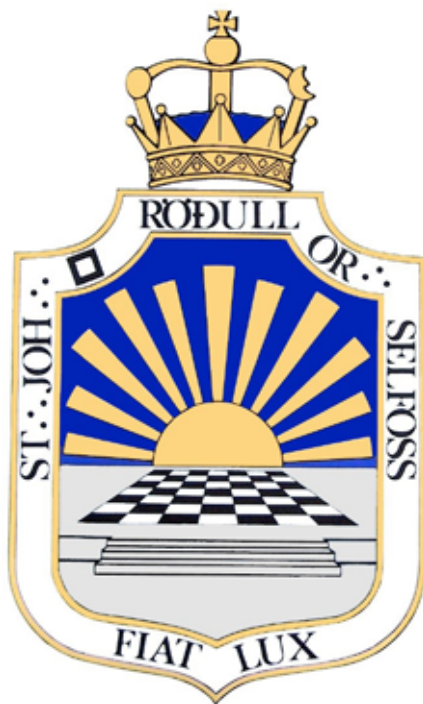
Það var svo hinn 6. nóvember 1976 að Bræðrafélag var stofnað í Sjálfstæðishúsinu að Tryggvagötu 8 á Selfossi.

Úr Reykjavík kom 21 bróðir, meðal annarra Magnús Thorlacíus sem þá var formaður Stúkuráðs, Sigurður Sigurgeirsson Stólmeistari St. Jóh. stúkunnar Eddu, Einar Birnir Stólmeistari St. Jóh. stúkunnar Mímis, Sveinn Finnsson, Stólmeistari St. Jóh. stúkunnar Gimlis.

Þessir voru kosnir í stjórn Bræðrafélagsins:

Páll Hallgrímsson, sýslumaður,
formaður

Páll Jónsson, tannlæknir, varaformaður

Óli Þ. Guðbjartsson, skólastjóri,
ræðumaður

Gunnar Á Jónsson, bókari, ritari
Gunnar Hjartarson, bankaútibú-
stjóri, féhirðir

Magnús Sigurðsson læknir,
skjalavörður.

Gefin var út stofnskrá sem allir stofnfélagar, 22 að tölu, undirrituðu. Að stofnfundi loknum var bróðurmál-tíð í húsakynnum Mjólkurbús Flóamanna. Þar fluttu ávarp Stólmeistarar St. Jóh. stúkunnar Eddu, St. Jóh. stúkunnar Mímis og St. Jóh. stúkunnar Gimlis og Varameistari St. Jóh. stúkunnar Eddu, Zóphonías Pétursson: Bróðir Ívar Helgason söng einsöng við undirleik Sigurðar Ísólfssonar. Formaður bræðrafélagsins, Páll Hallgrímsson, flutti ræðu og þakkaði gjafir og árnaðaróskir.

Skömmu eftir að þetta gerðist urðu Stólmeistaraskipti í St. Jóh. stúkunni Eddu og Sigurður hætti og Zóphonías tók við. Við þessi tímamót skiptu þeir með sér verkum þannig að Zóphonías tók það að sér að koma okkur til nokkurs þroska, en Sigurður tók að sér að leiða Vestmannaeyinga en þeir stofnuðu sitt bræðrafélag rúmum mánuði síðar. Við á Selfossi 6. nóvember en þeir í Vestmannaeyjum 18. desember 1976.

Gunnar Álfar Jónsson, Stm. St. Jóh. st. Röðuls frá 1. maí 1994 til 30. apríl 2002. Gunnar var tekinn upp í St. Jóh. st. Eddu hinn 23. október 1973 og öðlaðist IV/V° í St. Andrésar stúkunni Helgafelli hinn 23. apríl 1977. Hann var tekinn á VII° í Landsstúkunni þann 4. mars 1982 og hlaut X° Reglunnar hinn 1. febrúar 1996.

Fræðslustúkan Röðull stofnuð. Hornsteinn lagður

Páll Jónsson, fyrrverandi Stólmeistari, segir frá:

„Laugardaginn 1. mars 1981, sem bar upp á jafndægur að vori, var ég í Reykjavík. Var ég þá kallaður fyrir settan formann Stúkuráðs, R&K Rauða krossins Indriða Pálsson, og Innsigliðsvörð Reglunnar, R&K Rauða krossins, Karl Guðmundsson. Tjáðu þeir mér að tímabært væri að bræðrafélagið á Selfossi sækti formlega um að fullkomin frímúrarastúka yrði stofnuð á Selfossi, þegar húsnæðið okkar yrði tilbúið. Næsta fimmtudag 26. mars komu þessir sömu menn í heimsókn til okkar og töldu að ekkert væri því til fyrirstöðu að stofnuð yrði fullkomin stúka, hvað húsnæðið snerti. Í framhaldi af því skrifuðum við móðurstúku okkar, St. Jóh. stúkunni Eddu, bréf með ósk um að stúkan aflaði heimildar

Röðull Selfossi

til að fullkomin stúka yrði stofnuð á Selfossi. Þegar leyfi hafði fengist varð það ofan á að stíga ekki skrefið til fulls strax, heldur stofna hér fræðslustúku fyrst. Ég tel að fenginni reynslu að það hafi verið rétt ákvörðun.“ Frásögn Páls lýkur.

Það var hinn 5. des. 1981 að dró til stórtíðinda á Selfossi. Þá var á sama degi lagður hornsteinn að húsakynnum frímúrara á Selfossi, salarkynnin vígð og stofnuð Fræðslustúkan Röðull. Fjölmarginir úr æðstu stjórn Frímúrarareglunnar komu hingað ásamt fjölda annarra bræðra til að vera viðstaddir. Fyrst var lagður hornsteinn að húsinu að ævafornum sið með hátíðlegum hætti. Fundarsalurinn var myrkvaður og strengdur borði fyrir dyr hans. En á borði í forsal voru þau áhöld, sem til þurfti svo sem hornmát, hringfari, hallamál, múrskleið og múrbretti og auk þess biblían, korn, olía, salt og vatn. Þá voru þar skriðbyttur og blyslampi Stórstúkunnar. Þegar klípt hafði verið á borðann var gengið inn í salinn almyrkvaðan með áhöldin og skriðljósin.

Hér spilar Sigfús Ólafsson á orgel og Ingvar Guðmundsson og Guðmundur Guðbrandsson syngja við inngöngu nýs bróður í stúkuna.

Fyrst var lagður koparhólkur undir hornsteininn, í honum var:

1. Ágrip af sögu Reglunnar.
2. Ágrip af sögu Bræðrafélags frímúrara á Selfossi.
3. Stúkutal og félagatal Reglunnar.
4. Stúkumerki verndarstúkunnar St. Jóh.stúkunnar Eddu.

5. Frásögn af æðstu stjórn og embættum lýðveldisins.
6. Gildandi íslensk peningamynt.
7. Skrá um bæjarstjórnarmenn á Selfossi, bæjarstjóra og bæjarfógeta.

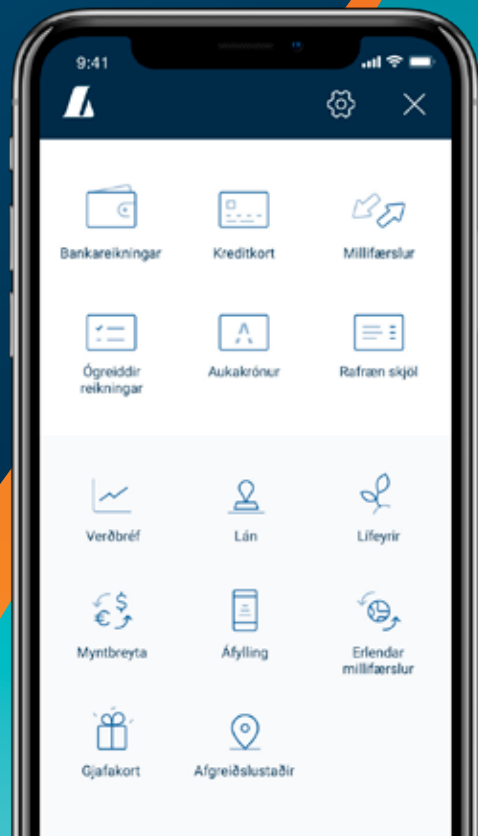
Síðan var hornsteinninn lagður með tilheyrandi siðum. Lagt var horn-

Bankþjónustan þín er í Landsbankaappinu

Þú getur afgang næstum öll þín fjármál í appinu:

- » Greitt reikninga
- » Breytt kreditkortheimild
- » Skráð kortin þín í snertilausar greiðslur
- » Sótt um Aukalán
- » Millifært á innlenda og erlenda reikninga
- » Skoðað greiðsluseðla og rafræn skjöl
- » Stofnað netbankaaðgang og komið í viðskipti
- » Haft yfirsýn yfir öll þín fjármál
- » Og svo margt fleira

mát á eitt horn hans og hallamál á annað. Hringfarinn var síðan borinn við og að því loknu salt, korn, olía og vatn. Allt var þetta gert með viðeigandi ritúali. Síðan var tendrað á þremur kertum á altarinu og salurinn vígður. Þessa tvo þætti annaðist Stórmeistari Reglunnar, Víglundur Möller.

Að því loknu var Bræðrarafélagi frímúrara á Selfossi breytt í St. Jóh. fræðslustúkuna Röðull, en þann þátt annaðist Stm. St. Jóh. stúkunnar Eddu, Zóphonías Pétursson ásamt embættismönnum stúkunnar. Þeir settu fund samkvæmt siðabók og er lesið hafði verið stofnbréf og skipunarbréf lýsti Stólmeistari Eddu því yfir að stofnuð hefði verið St. Jóh. fræðslustúkan Röðull á Selfossi. Síðan tóku hinir nýskipuðu embættismenn við stjórn fundarins. Stjórnandi bróðir, Páll Jónsson, flutti þakkarræðu og að því loknu var fundi slitið með hefðbundnum hætti. Fræðslustúkan starfaði af krafti næstu tvö árin, hélt yfirleitt fundi á hálfsmánaðar fresti. Á þessum fundum voru flutt erindi og bræðurnir æfðir í meðferð siðanna. Þá fengum við Ævar R. Kvaran, leikara og bróður úr St. Jóh. stúkunni Gimli í Reykjavík til að halda með okkur tveggja daga námskeið í framsögn til að fundirnir yrðu áheyrilegri. Það gaf mjög góða raun. Fundarsókn var alltaf góð. Stofnfélagar að Fræðslustúkunni voru 40 að tölu.

Stjórn Fræðslustúkunnar var skipuð eftirtöldum bræðrum:

Stj.br.	Páll Jónsson
Varastj.br.	Páll Hallgrímsson
Eldri v.br.	Kjartan Ólafsson
Yngri v.br.	Hörður Helgason
Siðav.	Ólafur Jónsson
Rm.	Ásgeir S. Eiríksson
Ritari	Gunnar Á Jónsson
Féhirðir	Stefán Kjartansson

Stofnfélagar að fræðslustúkunni voru 40 að tölu

St. Jóh. stúkan Röðull stofnuð.

Hinn 3. des. 1983 var St. Jóh. stúkan Röðull stofnuð. Þann dag hófst stofnfundurinn kl. 15. Allir æðstu stjórnendur Frímúrarareglunnar með Stórmeistarann í fylkingarbrjósti voru viðstaddir athöfnina.

Stórmeistari Reglunnar, Gunnar J.

Risibúð, fyrsta fasteign stúkunnar. Þar hélt bræðrafélagið fundi í nokkur ár.

Röðull er á efri hæð hússins að Hrísmýri 1, þar sem hornsteinn var lagður 5. desember 1981.

Möller, tendaraði frímúraraljósin þrjú á altari Stúkunnar með blyslampa Stórstúkunnar og vígði hana að siðbundnum hætti. Embættismenn Stórstúkunnar stjórnðu fyrri hluta stofnfundarins en eftir að Stólmeistari hinnar nýstofnuðu stúku hafði sett sig inn í embætti tóku embættismenn hennar við stjórn fundarins.

Embættismenn stúkunnar voru:
Stm. Páll Jónsson, tannlæknir X°
Vm. Páll Hallgrímsson, sýslumaður IX°

Estv. Kjartan T. Ólafsson, vélstjóri X°

Ystv. Hörður Helgason, forstjóri IX°

Km. Ásgeir S. Eiríksson, bóndi VII°

Sm. Ólafur Jónsson, forstjóri IX°
R. Gunnar Á. Jónsson, skrifstofustjóri VII°

Fjh. Grétar Símonarson, mjólkurbússtjóri VI°

L. Kolbeinn I. Kristinsson, forstjóri IX°

S. Haukur Gíslason, ljósmyndari III°

Stofnfélagar voru 45 að tölu og komu úr 5 stúkum. Úr St. Jóh. stúkunni Eddu komu 18, 14 úr St. Jóh. stúkunni Mími, 9 úr St. Jóh. stúkunni Gimli, 2 úr St. Jóh. stúkunni Hamri og 2 úr St. Jóh. stúkunni Rún.

Hér hefur verið stiklað á stóru allt frá árinu 1956 þar til St. Jóh. stúkan Röðull var stofnuð hinn 3. desember 1983. Seinni hluti birtist vonandi í næsta blaði.

Samantekt Óskars Guðbjörns Jónssonar, byggð á frumdrögum ritnefndar að 40 ára sögu Röðuls sem áætlað er að komi út 2023.

Miele

Töfrar eldamennskunnar
byrja með Eirvík

**Eldhúsið er ekki bara
herbergi, heldur upplifun**

Við hjá Eirvík trúum því að eldhúsið sé hjarta heimilisins. Innanhússarkítentar og sérfræðingar í heimilistækjum keppast við að hanna hágæða eldhús sem standast tímans tönn, með virkni, gæði og sveigjanleika að leiðarljósi. Eldhúsið er fjárfesting til framtíðar - tryggðu þér raunveruleg gæði á hagstæðu verði.

EIRVÍK

Eirvík Suðurlandsbraut 20, Reykjavík, sími 588 0200, eirvik.is.
Opnunarími mánudaga - föstudaga 10-18, laugardaga 11-15

Svipmyndir úr Reglustarfi

Fræðslunámskeið á vegum ritstjórnar heimasíðu Reglunnar.

Námskeið á vegum námskeiðsnefndar FRR og STR fyrir siðameistara og bræðranefndir.

Kenningar úr Flensborgarskóla heimsóttu Regluheimilið í febrúar sl.

Framkvæmdir við endurnýjun á eldhúsi Regluheimilisins standa nú yfir á meðan starfsemin liggur niðri.

Íslenskunemar úr Mími, félagi íslenskunema við Háskóla Íslands, heimsóttu Regluheimilið og fundu þar margt fróðlegt að skoða.

Ljósmyndir Guðmundur Viðarsson

:: NIKE GOLF

Herra golfbuxur 12.490 kr.

Herra polobolur 8.490 kr.

Herra golfpeysa 14.490 kr.

Golfskór 29.990 kr.

NIKE GOLFOVÖRURNAR FÁST Í H VERSLUN OG INN Á WWW.HVERSLUN.IS

GÆÐI | ÞJÓNUSTA | ÁBYRGÐ

Upplifðu úrvalið í glæsilegum
sýningarsal Tengis!

www.tengi.is

Kópavogi ☎ 414 1000
Akureyri ☎ 414 1050

ÚTFARARSTOFA ÍSLANDS

Auðbrekku 1, Kópavogi

SÍÐAN 1996

ALÚÐ • VIRÐING • TRAUST • REYNSLA

Kristín Ingólfssdóttir

Sverrir Einarsson

Margrét Ásta Guðjónsdóttir

Símar allan sólarhringinn: **581 3300 & 896 8242** • www.utforin.is
Komum heim til aðstandenda og ræðum skipulag útfarar ef óskað er.

ÚTFARARSTOFA HAFNARFJARÐAR

Flatahraun 5a • www.utfararstofa.is • Símar: 565 5892 & 896 8242

Ljós. Sigurður Júlíusson

Karl Birgir Örvarsson, Am. Hamars, ber inn haggis við bróðurmáltíð Hamarsbræðra að loknum „Burns Night“ fundi. Í borðhaldinu var farið með ljóð Burns um haggis og það skorið að skoskum sið og allir fengu að smakka ásamt viskílög fyrir þá sem vildu.

Minning Robert Burns

Eftirfarandi grein er byggð á erindi sem Þórarinn Þórarinsson, Fjölnisbróðir, flutti í Hamri þann 28. janúar sl., nærri afmæli Burns, og er birt hér með góðfúslegu leyfi Þórarins.

Robert Burns hefði orðið 261 árs gamall á laugardaginn var, þann 25. janúar, hefði hann lifað. En bróðir okkar lifði ekki svo lengi. Hann var dauðlegur maður eins og við og dó ungur aðeins 37 ára að aldri. En nafn hans lifir sem aldrei fyrr í hjartarótum heimsins.

Robert Burns skildi eftir sig arfleifð sem lifa mun um ókomin ár og halda nafni hans á lofti. Með ljóðum sínum söng hann sig inn í hjörtu landa sinna og óteljandi hjörtu um allan heim með einlægum ljóðlínum sínum.

„Sá sem skilur með hjartanu skilur allt“ er haft eftir skáldinu Robert Burns.

Það má sjá í ljóðum hans að hann hafði dvalið í mikilli nálægð við náttúruna á sínum yngri árum. Hann fann til með smádyrunum í sveitinni og orti meðal annars ljóð til lítillar músar eftir að hafa plægt upp heimili hennar á akrinum einn kaldan dag í nóvember árið 1785.

Ég ætla að freista þess að birta hérupphaf kvæðisins á frummálinu og þýða lauslega illskiljanleg orðin.

To a Mouse:

Wee, sleekeet, cowran, tim'rous beastie,
Lítla, mjúka, hnípna, titrandi skepna,
O, what a panic's in thy breastie!
Ó, hvílik skelfing er í brjósti þínu!

Thou need na start awa sae hasty,
Þú þarft ekki að rjúka svona af stað,
Wi' bickerin brattle!
Lítla iðandi skotta!

I wad be laith to rin an' chase thee

*Ég er tregur til að hlaupa á eftir þér
Wi' murd'ring pattle!
með myrðandi plóginn*

I'm truly sorry Man's dominion
Mér þykir það leitt að ofríki mannsins
Has broken Nature's social union,
hefur brotið sameignar sáttmála lífsins
An' justifies that ill opinion,
og réttlætt illar bifur þínar
Which makes thee startle,
svo þér brá svona illa við
At me, thy poor, earth-born companion,
út í mig, snauðan jarðneskan féлага
An' fellow-mortal!
jafn dauðlegan og þú!

Í ljóðinu sjáum við inn í hugarheim Roberts Burns. Hann talar til músarinnar í einlægni og biður hana að vera rólega. Hann ætlaði ekki að eyðileggja hreiðrið hennar.

Karl Birgir beitir hnífnum eftir kúnstarininar reglum og sker keppinn með tilþrifum.

En þá fór skáldið að hugsa. Hún er með réttu hrædd því við mennirnir gerum allt til að drepa mýs. Við leggjum fyrir þær gildirur, sigum á þær köttum og við plægjum upp vetrarheimili þeirra. Skáldið baðst afsökunar fyrir hönd mannkynsins. Það er í lagi að músin steli smá bitum af bænum, því ekki það!. Ein mús étur ekki mikið. Og nú er vetrarheimilið í rúst. Hún sem hafði svo mikið fyrir að gera það notalegt. En þá kom banvænn plógurinn og skar það í tætlur.

Bíðum við, en svona er lífið, hvort sem þú ert mús eða maður. Það sem við gerum og vöndum svo vel er á augabragði lagt í rúst. Mýs hafa það nú bara nokkuð gott miðað við okkur mennina. Þær lifa í núinu meðan við mennirnir horfum til baka með trega og söknuði og fram á veginn í óvissu og ótta. Mikið ertu heppin að vera mús.

Robert Burns var fæddur þann 25. janúar árið 1759 á litlu býli í sveitinni Alloway í Ayrshire sýslu í Suðvestur-Skotlandi. Foreldrar hans voru hjónin William Burnes leiguliði og Agnes Broun sem ræktaði grænmetisgarð og seldi uppskeruna á markaði til að drýgja tekjurnar. Lífið í sveitinni var þeim hjónum erfitt því leiguliðar á þeim slóðum voru arðrændir út í eitt. Leigutíminn var stuttur og ef leiguliðinn bætti búíð með jarðarbótum hækkaði leigan að sama skapi. Leiguliðar þessa tíma lifðu því við bág kjör og mikið basl.

Í febrúar 1781 andaðist bóndinn William Burnes. Robert og bróðir hans Gilbert breyttu ættarnafninu í Burns og tóku á leigu jörðina Mossgeil í sömu sveit. Robert eyddi litlum tíma á jörðinni og lét bróður sínum að mestu

Frímúrarinn Robert Burns.

eftir baslið og búskapinn en dvaldist löngum við skriftir, söngva, seið og fögur fljóð.

Þetta sama sumar þann 4. júlí, þá aðeins 22 ára að aldri, var Burns vígður til hinna launhelgu fræða í stúkunni St. David í bænum Talborton. Seinna sama kvöld var hann svo vígður til annarrar gráðu og í beinu framhaldi hlaut hann meistaragráðu þriðja stigsins.

Premur árum seinna skildi leiðir í stúkunni og var ný stúka stofnuð þann 27. júlí árið 1784 og var Robert kjörinn varamestari nýju stúkunnar St. James Lodge í sama bæ, Talborton. Hann hélt þeirri stöðu til Jónsmessu árið 1788. Á þeim árum vígði hann Gilbert bróður sinn til starfa í stúkunni.

Robert Burns heillaðist af konum og þær af honum og átti hann í ástarsambandi við nokkrar stúlkur á þessum árum. Með stuttu millibili eignaðist hann barn með einni og tvíbura með annarri stúlku Jean Armour að nafni. Þeirri stúlku vildi hann giftast og þau lýstu sig í sambúð. En faðir hennar lagðist gegn sambandinu svo ekkert varð úr þeim ráðahag um sinn.

Árið 1786 gaf Róbert út ljóðabókina „Kilmarnock poems“. Bræður hans í stúkunni lögðu honum lið við útgáfunna. Þeir söfnuðu fé og einn þeirra sem sem átti prentsmiðju veitti Robert ómældan stuðning og prentaði bókina.

Bókin fékk góða dóma gagnrýnenda og fólkið tók ljóðunum með fögnuði svo frægð hans fór vaxandi. Þetta sama ár 1786 flutti hann til Edinborgar þá orðinn þekkt ljóðskáld. Þarna naut hann sín vel innan um menningarelitu stórborgarinnar.

Í Edinborg gekk Robert Burns í stúkuna Canongate Kilwinning no2. Stúkan er enn starfandi og er til húsa

í elsta stúkuhúsi sem til er í heiminum og stendur við Canongate neðarlega á Royal Mile sem er forn gata frá konungshöllinni Hollyrood Palace upp á háan klett þar sem Edinborgar-kastali stendur og gnæfir yfir umhverfið. Leiðin þar á milli er eins og nafnið segir ein míla á lengd og er elsta gata Edinborgar. Bræður hans í stúkunni heiðruðu hann og gerðu hann að lærviðarskáldi. Skömmu síðar samþykkti Æðsta ráð Reglunnar í London að gera hann að féлага í „Holy Royal Arch at St Ebbe's Lodge“ í bænum Eyemouth ásamt féлага hans Robert Ainslie.

Með vaxandi frægð sem skáld gaf faðir Jean Armour loksins samþykki sitt við hjónabandi þeirra árið 1788. En skáldafrægðin var hverful og Burns var kominn með fjölskyldu á framfæri. Til að framfleyta fjölskyldunni gerðist hann tollheimtumaður og flutti með fjölskylduna til borgarinnar Dumfries í Suðvestur-Skotlandi þetta sama ár.

Þar var hann skipaður Senior Warden, eða fyrsti Varamestari, við stúkuna St. Andrews þar í bæ. Þessari stöðu gegndi hann allt til dauðadags árið 1794 þá aðeins 37 ára að aldri.

Burns hafði enn eina ástríðuna auk ástríðu til ljóðlistar, til kvenna og að stunda hina konunglegu íþrótt. Hann safnaði þjóðlögum og samdi söngva í þjóðlagastíl. Frægastur þessara söngva er lagið og ljóðið „Auld Lang Syne“ (aðgengilegt í fjölmörgum útgáfum á YouTube vefnum, innsk. ritstj.).

Merking þessara orða á ensku er bókstaflega „Auld log since“, eða fyrir „öldum löngum síðan“. Þetta er að stofni til gamall skoskur drykkjúsöngur og finnst í gömlum ritum. Í dag er þessi söngur eignaður Robert Burns og sunginn um heim allan um hver áramót.

Þetta er það ljóð sem enginn skilur en allir vilja syngja.

Sagt hefur verið um Robert Burns að það finnst ekkert það nafn meðal frímúrara sem gnæfir hærra á himni en nafnið hans.

Það sem hann gaf heiminum með ljóðum sínum var mildi og glaðværð.

Nafn hans verður ávallt tengt hugarfari samúðar, gleði og bróðurkærleika sem eru meðal okkar æðstu dyggða.

Þórarinn Þórarinsson

32" BREYTTUR DISCOVERY G4

LÚXUSJEPPI Á HÆRRA PLANI

ABOVE & BEYOND

landrover.is

SUMIR DAGAR ERU SKEMMTILEGRI EN AÐRIR

Nú er Land Rover Discovery HSE fáanlegur í nýrri G4 útfærslu með sérstakri 32" breytingu: 20" felgur*, 32" jeppadekk, jeppabreyting, stigbretti og aurlífar. Með þessari útfærslu fær Land Rover Discovery enn meiri veghæð og vaðhæðin verður sú mesta í þessum flokki lúxusjeppa. Ekki má gleyma hinu einstaka Terrain Response® drifkerfi og loftpúðafjöðruninni sem gerir aksturseinleikana einstaka.

Komdu og sjáðu Discovery í G4 útfærslu hjá okkur á Hesthálsi.

LAND ROVER

HESTHÁLSI 6-8, 110 REYKJAVÍK
SÍMI: 525 6500

Ertu með allt
á hreinu?

Við bjóðum **15% afslátt** fyrir Frímúrara

Háaleitisbraut 58-60 • 108 Reykjavík • haaleiti@bjorg.is • Sími: 553 1380

**Veitum lögfræðilega
ráðgjöf um rétt þinn
og hagsmuni þina**

Fasteignasala
Yfir 35 ára reynsla
Traust og fagleg þjónusta

Magnús Guðlaugsson hrl

Sími 893 7030 | Netfang:magnus@domusnova.is

DOMUSNOVA | **CODEXNOVA**
Fasteignasala | Lögmannsstofa

Sími 527 1717 | Hlíðasmári 4 | Kópavogi

**Minningarkort
bræðranefndar fást á
www.frmr.is**

Komdu í ókeypis
heyrnarmælingu
og fáðu tæki lánuð
til reynslu

www.heyra.is

HEYRNARSTÖÐIN

Minjasafnið

Minnispeningur 1953-1978

Minjasafn Reglunnar í Regluheimilinu í Reykjavík hefur að geyma margvíslega gripi og suma með margræða merkingu. Við höfum hér valið einn frekar lítt áberandi grip sem tákn um það bræðralag sem í sífellt vaxandi mæli teygir sig um heiminn.

Þessi minnispeningur er dæmi-gerður fyrir marga gripi safnsins á þann hátt, að hann vottar um vináttutengsl frímúrarabráðra milli heims-luta og ólíkra landa. Jafnframt er hann táknrænn fyrir landið sem hann kemur frá, Ísrael, í því tilliti að hann ber merki allra þeirra trúarbragða sem eru fyrirferðarmikil í landinu og líta öll á Jerúsalem sem heilaga borg.

Við minnispeninginn er þessi texti: Minnispeningur sem sleginn var í tilefni 25 ára afmælis Landsstúkunnar í Ísrael.

Það merkilega við þennan minnispening er, að á honum eru tákn þriggja trúarbragða auk frímúraratáknsins, krossinn, hálfmáninn og Davíðsstjarnan.

Ljós. Guðmundur Viðarsson

Frímúrarastarf á tímum kórónuveirunnar

Öll él birtir upp um síðir

Fordæmalaust er líklega eitt mest notaða orðið í tengslum við áhrif kórónuveirunnar á samfélagið og virkni þess. Víst er að íslenskir frímúrarar hafa ekki upplifað það áður að áætlaðir fundir féllu skyndilega niður með öllu. Þegar ljóst var orðið í byrjun marsmánaðar hvílkur ógnvaldur þessi veira var orðin, ekki aðeins mönnum hverjum fyrir sig, heldur heilu samfélögunum, var ekki annað að gera en taka af skarið. Það gerði SMR þann 11. mars með tilkynningu um ákvörðun yfirstjórnar Reglunnar og segir svo í tilkynningu á vef Reglunnar:

„Niðurstaða þeirrar vinnu er að Frímúrarareglan á Íslandi vill sýna þá samfélagslegu ábyrgð að fresta öllum fundum, ferðalögum og atburðum á vegum Reglunnar frá og með deginum í dag, miðvikudeginum 11. mars til og með mánudeginum 27. apríl 2020.“

Sambærilegar ákvarðanir hafa

Frímúrarareglunnar í nágrannalöndum okkar tekið, þó tiltekið að starfið hefjist ekki á ný fyrr en í byrjun ágústmánaðar.

Allt er því með breyttu sniði þessa vormánuði, sem sést meðal annars á því að helstu embætti Frímúrarareglunnar voru tilkynnt bréflaga og birt á vef Reglunnar í stað hinnar hefðbundnu kynningar á Stórhátíð.

Ekki er þó fyllilega rétt að segja að allt frímúrarastarf liggi niðri. Sérhver frímúrarari iðkar íþrótt sína alla daga og heldur því áfram nú, þótt skipulagt frímúrarastarf liggi niðri um sinn. Við lítum á þetta fordæmalaus ástand sem hlé. Eftir að hafa alið aldur okkar við íslenska veðráttu vitum við að öll él birtir upp um síðir og bindum vonir við að þurfa ekki að bíða lengur en til haustsins eftir að starfið hefjist á ný!

Þórhallur Jósefsson

Besta auglýsing Frímúrarareglunnar ert þú

Innan Reglunnar hefur okkur upp á síðkastið verið tíðrætt um álit almennings á Reglunni sem okkur þykir vænt um, og ljóst er að mörgum okkar sárna aðdróttanir um að innan veggja húsa okkar hljóti að fara eitthvað misjafnt fram, þar sem fundarsíðir okkar séu sveipaðir dulúð, og þoli þannig ekki dagsins ljós.

Allir vitum við að fyrir þessari dulúð er góð ástæða, sem erfitt er að útskýra fyrir öðrum, en jafnvel á heimasíðu Frímúrarareglunnar er ástæðan tekin skýrt fram – að trúnaður yfir fundarsköpum sé einfaldlega til kominn vegna þess að ef fundarsíðir væru öllum kunnir myndu þeir missa marks að verulegu leyti.

Fjölmíðlar leitast oft við að grafa uppi og hampa þeim bræðrum okkar er hafa misstigið sig, til að reyna að varpa skugga á störf á fjórða þúsund löghlýðinna þjóðfélagsþegna sem gengur gott eitt til. Það ber misgóðan árangur, en eitt er víst að dropinn holar steininn, og almennt má bæta viðhorf almennings gagnvart Reglunni til muna. Sér í lagi getur umræða af þessu tagi þó komið illa við sjálfstraust okkar sjálfra, og hversu viljugir við erum að tala um að við séum frímúrarar meðal annarra. Ef við þykjumst vita að sneiðar byggðar á vanþekkingu séu líklega á leiðinni til okkar, erum við síður líklegir til þess en ella. Og þetta er sérstaklega bagalegt þar sem besta auglýsingin fyrir starf frímúrarara er og verður alltaf drengileg framkoma bræðranna sjálfra og tenging góðra manna við starfsemi sem hefur góðmennsku og dyggðir að leiðarljósi.

Auðvitað hikum við ekki við að segja þeim sem spyrja að innan veggja Frímúrarareglunnar fari fram öflugt mannræktarstarf á fornum grunni, sem skili sér margfalt út í samfélagið á jákvæðan hátt. En eitthvað hljótum við sjálfir að geta gert til að sporna við ranghugmyndum um Regluna. Eitt af því sem þykir hafa borið góðan árang-

ur í gegnum tíðina, eru opin hús, þar sem almenningi hefur verið boðið að ganga um salarkynni okkar og svara forvitni sinni, eins og stúkur landsins hafa boðið gestum upp á í tilefni 100 ára afmælis Reglunnar. Það er erfiðara að gruna þá um gæsku sem koma til dyranna eins og þeir eru klæddir.

United Grand Lodge of England gekk skrefinu lengra í fyrra og bauð kvikmyndatökufólki í heimsókn í stúkustarfið í kringum 300 ára afmæli sitt. Úr því varð glæsileg fimm þátta þáttaröð, Inside The Freemasons, sem er aðgengileg heiminum á streymisveitunni Netflix. Þar er skyggst inn í heim enskra frímúrarara með opnari hætti en nokkru sinni áður hefur verið gert, og þótt að fundarsíðir og störf ensku bræðra okkar séu byggð á öðru kerfi má finna líkindi með mörgu, bæði hvað varðar upplifun bræðranna og starf þeirra. Þykir eflaust mörgum frímúrum að þessi heimsókn sé helst til nánin, en þó var þess gætt að mikilvægar athafnir væru ekki kvikmyndaðar, af fyrrgreindri ástæðu.

Eflaust hefur tilgangurinn með framleiðslu þessarar þáttaröð, allavega af hálfu UGLE, verið að opna augu almennings betur fyrir því að starf frímúrarara sé af hinu góða, og til að slá á einhverjar af þaulsetnustu ranghugmyndunum um valdagræðgi og spillingu sem allt of oft ber á góma í tengslum við almenna umræðu um frímúrarastarfið. Auðvitað er satt að frímúrarar sækjast af miklum mætti eftir völdum. En völdin sem við berjumst fyrir eru ekki veraldleg, heldur völdin yfir eigin hjartalagi og siðferði. Það valdabrölt er til góðs.

Reglan okkar er ekki leyniregla, eins og margir halda fram. Lög hennar eru opinber og aðgengileg öllum á bókasöfnum og félagatal er sömuleiðis aðgengilegt á opnum almennum vettvangi.

Markmið okkar eru heldur engin leyndarmál, og að segja frá þeim brýt-

ur ekki á neinn hátt trúnað okkar við Regluna. Við störfum á aldagömlum grunni og eftir fornum hefðum og táknum sem hafa reynst góð værkfæri til mannræktar í aldaraðir. Takmark okkar er að vera heiðarlegir og sterkir fyrir, axla sjálfir ábyrgð gerða okkar, sýna umheiminum kærleika og miskunnsemi, vera orðheldnir og öðlast virðingu annarra með því að koma drengilega fram á öllum sviðum mannlífsins.

Vegferð sérhvers frímúrarara er einstök, þrátt fyrir að sameiginleg markmið okkar séu þau sömu: Að verða betri menn. Þetta er ævilöng keppni í fornri íþrótt, þar sem við keppum ekki við annað fólk, heldur einungis við okkur sjálfa.

Og við megum vera stoltir af starfinu okkar. Innan húsakynna okkar gerist ekki neitt sem við þurfum að skammast okkar fyrir, nema síður sé.

Helst getum við barist gegn neikvæðri umræðu og ranghugmyndum þeirra sem lítið til þekkja með gæsku og umburðarlyndi. Ekki með því að leggjast lágt, og munda lyklaborðið á kommentakerfunum, heldur með því að starfa hátt. Munum alltaf að besta auglýsingin fyrir Frímúrararegluna er og verður góðir menn sem láta gott af sér leiða. Svoleiðis menn vöktu áhuga margra okkar á Reglunni og eru ástæðan fyrir því að við erum bræður í dag. Ef við erum manneskjur sem annað fólk tekur mark á sökum yfirvegunar og skynsemi, eiga allir auðveldara með að láta vanþekkingarraus um Regluna sem vind um eyru þjóta, og láta okkur frekar njóta sannmælis. Berum því höfuðið hátt, og verum stoltir af því að tilheyra stærsta bræðralagi heimsins, sem ávallt hefur haft að leiðarljósi að dreifa ljósi og kærleika allstaðar sem því verður við komið.

Pétur Sigurþór Jónsson

Grand Hótel Reykjavík, stærsta funda- og ráðstefnuhótel Íslands

Grand Hótel Reykjavík hýsir fjölda viðburða, meðal annars ráðstefnur og sýningar, fyrirtækjaviðburði, stóra sem smáa fundi, verðlaunaafhendingar, fyrirlestra og fleira.

Salirnir henta einnig vel fyrir brúðkaup, samsæti, ættarmót, erfidrykkjur, móttökur eða aðrar veislur. Öll aðstaða og þjónusta er fyrsta flokks.

Grand Hótel Reykjavík er staðsett í rólegu umhverfi rétt við Laugardalinn.

Hafðu samband og við aðstoðum þig við að gera þinn viðburð, eins og þú vilt hafa hann.

Grand Hótel Reykjavík | Sigtúni 38 | 105 Reykjavík | Sími: 514 8000 | info@grand.is | www.grand.is

Olivita - Öflug náttúruleg vörn gegn bólgum Upplýsingar og pantanir: www.olivita.is

Skjalasafnið

Frímúraraklúbbar setuliðsbræðra á Íslandi 1940-1945

Fljótlega eftir hernámið 1940 leituðu frímúrara í setuliði Breta eftir samstarfi við íslenska frímúrara, sem sýndu mikla varfærni fyrst í stað. Síðan tókst veruleg samvinna við setuliðsbræður, sem í fyrstu ihuguðu að stofna eigin herstúku (camp lodge), en fengu ekki leyfi United Grand Lodge of England til þess. Breskir og kanadískir setuliðsbræður mættu sem gestir á fundum í St. Jóh.stúkunni Eddu.

Bandaríkin tóku að sér hververnd Íslands 1941 með samningi við ríkisstjórn Íslands. Í setuliði Bandaríkjamanna störfuðu frá 1942 tveir frímúraraklúbbar, Red Diamond og Eric the Red, eingöngu ætlaðir Bandaríkjamönnum, fyrst og fremst liðsforingjum. Þessir klúbbar héldu suma fundi sína í húsakynnum íslenskra frímúrara í Reykjavík. Bandarískir frímúrara sóttu einnig fundi í St. Jóh.stúkunum Eddu og Rún.

Í mars 1944 var stofnaður þriðji frímúraraklúbburinn, The Allied Masonic Club of Iceland. Hann var fyrir alla frímúrara í setuliði bandamanna á Íslandi, án tillits til tignarstöðu í her. Mjög ítarlegar heimildir um blómlega starfsemi þessa klúbbs eru í Skjalasafni Reglunnar. Reglulegir fundir voru haldnir tvisvar í mánuði í bandaríska Rauða kross tómsundaheimilinu við Hringbraut. Þessi hluti Hringbrautar hefur frá 1948 heitið Snorrabraut. Skátar fengu umráð yfir bröggunum 1946 og notuðu þá sem skátaheimili næstu áratugi.

Oft voru flutt fræðsluerindi á fundum, stundum um málefni frímúrara, en oftast um margvíslegan annan fróðleik. Auk bróðurlegrar samveru á fundum voru haldnar skemmtanir. Sérstök deild í klúbbnum var stofnuð á Keflavíkurlflugvelli.

Íslenskum bræðrum var boðið á sérstakar samkomur og hátíðarfundi í

Frá kvöldverðarboði The Allied Masonic Club of Iceland í Laugarneskampi 20. desember 1944. Ljósmyndina tók bróðir Vigfús Sigurgeirsson.

frímúraraklúbbnum og Íslendingar buðu 90 setuliðsbræðrum til sérstaks hátíðarfundar 10. maí 1945.

Alls eru 340 heimsóknir setuliðsbræðra skráðar í St. Jóh.stúkunum Eddu og Rún.

Klúbbarnir nutu velvildar yfirstjórnar setuliðsins og góðrar samvinnu við Rauða krossinn og íslenska frímúrara. Dæmi um samvinnu er að bróðir J. H. August Burleis, yfirherprestur Bandaríkjamanna á Íslandi, sem hafði haft forgöngu um stofnun The Allied Masonic Club of Iceland, fékk að fylgja bróður Sigurgeiri Sigurðssyni biskupi í vísitásiur. Íslenskir bræður voru gestir á fundum í frímúraraklúbbnum setuliðsins og héldu

þar nokkur fræðsluerindi. Allir þrír frímúraraklúbbarnir voru leystir upp árið 1945 eftir stríðslok. Engin bein tengsl eru á milli þessara þriggja klúbba og Northern Lights Masonic Club, sem stofnaður var 1949.

Halldór Baldursson, Skv. R.

Heimild:

Rannsóknarerindi nr. 31: „Frímúrara-starf í setuliði bandamanna á Íslandi 1940–1945,“ sem Halldór Baldursson Skv. R. flutti á fundi Rannsóknastúkunnar Snorra 2. mars 2020.

Fjölbreytt úrval af brúðartertum

-allt að ykkar óskum

Bernhöftsbakarí er með 185 ára reynslu af að baka fyrir landsmenn.

Brúðartertarnar hjá okkur eru engu líkar, þær eru eingöngu lagaðar úr besta fánlega hráefni sem völ er á. Þið getið treyst gæðunum og þjónustunni hjá Bernhöftsbakarí.

Pantið viðtal við Konditormeistarann okkar til að fá nánari upplýsingar.

Ljósmyndasafnið

Ragnar Thorarensen húsvörður

Á Ljósmyndasafni Reglunnar má finna hinar ýmsu myndir sem teknar hafa verið við margskonar tilefni. Að þessu sinni birtum við myndir af fyrrum húsvörði í Regluheimilinu, Ragnari Thorarensen. Ragnar flutti utan af landi árið 1949 og tók þá við starfi húsvörðar í Frímúrarareglunni að Borgartúni 4. Hann tók þar við erilsömu starfi sem það var sérstaklega um vetrarmánuðina ár hvert. Ragnar kom hinsvegar ávallt til dyra með bros á vör og útrétta vinarhönd. Hann sést hér fyrir framan eldri inngang Regluheimilisins við Borgartún 4.

Efri myndin er tekin á 70 ára afmæli Ragnars Thorarensen af Vigfúsi Sigurgeirssyni ljósmyndara.

Á myndinni eru talið frá vinstri: Ólafur Kjartansson, Hilmar Fenger, Ólafur Á. Ólafsson, Magnús Guðbjartsson, Sigmundur Sigmundsson, Guðjón Einarsson, Ólafur Gíslason, Sveinn Sigurðsson, Elías Halldórsson, Guðmundur Kristjánsson, Guido Bern-

höft, ??, Ingibjörg Thorarensen, Óli J. Ólason, Guðmundur Jónsson, Ragnar Thorarensen, ??, ??, Vilhjálmur Þór, Ásgeir Ásgeirsson, Bárður Óli Pálsson, ??, Arent Claessen, Einar Jósefsson, Carl Olsen, Sveinbjörn Finnsson, Ólafur Helgason, ??, Sveinn Víkingur, Sigurpáll Ó. Jónsson, Þórarinn Guðmundsson, Víglundur Möller, Guðmundur Hlíðdal, Bjarni Bjarnason, Jóhannes S. Jónsson og Egill Guttormsson.

Þessar upplýsingar eru skráðar með myndinni. Eins og sjá má eru spurningarmerki við nokkra gesti og leitum við, safnverðir Ljósmyndasafnsins, eftir liðsinni bræðra við fullkomna skráningu myndarinnar með því að nafngreina viðkomandi. Senda má upplýsingar á netfang safnsins myndir@frimur.is

*Guðmundur Viðarsson,
Ljósmyndavörður*

 <p>TENGIR - framtíðin er ljós</p> <p>www.tengir.is</p>	 <p>Kaldbaksgötu 1, Akureyri</p>	 <p>www.kjarnafoedi.is</p>
 <p>www.bananar.is</p>	 <p>ISPAN HE. EINANGRUNARGLER AKUREYRI</p>	 <p>Þínar þarfir - okkar þjónusta.</p> <p>www.holdur.is</p>
 <p>Útrás Smíðja - allt úr stáli -</p> <p>Sími 461 2911 - www.utras.is</p>	 <p>alltaf í stúdí!</p>	 <p>norlandair</p> <p>www.norlandair.is</p>
 <p>GRAND ÞVOTTUR EHF</p> <p>preben@thvottur.is</p>	<p>BÓKHALDSPJÓNUSTA ARA</p> <p>REYKJAVÍKURVEGI 66 HAFNARFIRÐI 895 1750</p>	 <p>ENDURSKOÐUN VESTFJARÐA ehf</p>
 <p>FMBS.IS S: 456 6330</p>	<p>Barði Öundurson</p> <p>Hafrafelli, Ísafirði Sími 892 0429</p>	 <p>ISBLIKK BLIKKSMÍÐJA ehf</p>
 <p>Grundarstíg 5 Sími 894 7584</p>	<p>Pípulagningarþjónusta Bolungarvíkur</p> <p>Hafnargötu 116, Bolungarvík Sími 893 4063</p>	
	<p>Sýningarljós</p>	 <p>SMÍÐJUVÖLLUM 6 AKRANES - Sími 431 3022</p>
	 <p>Pípulagnir ehf.</p> <p>Alfreð Erlingsson 892 4844 Kristján Ásgeirsson 897 4842 Valgeir Scott 893 6981 Þráinn Eyjólfsson 897 4365</p>	 <p>PÓSTURINN</p> <p>Akranesi</p>

<p>Ákstur og flutningur Hífi og slaka</p> <p>897-5908 854-1943 482-2389</p>		<p>VALITOR</p>
	 <p>BLIKKSMÍÐJA GUDMUNDAR ...við reddum því!</p>	<p>TOPP DÚTLIT -merkingar-</p> <p>skiltagerð - sandblástursfilmur - bílamerkingar</p>
 <p>Njarðarnes 9 - 603 Akureyri Sími 412-0400 - Fax 412-0401</p>	 <p>APÓTEK VESTURLANDS</p>	 <p>MEITILL</p>
 <p>RAFSTÖÐIN RAFVERKTAKAR</p>	<p>BR FLUTNINGAR</p> <p>S: 662-1122</p>	<p>Vörðufell BYGGINGAVERKTAKAR</p> <p>vordufell@simnet.is • vordufell.is</p>
<p>TVEIR SMÍÐAR Hafnarbraut 7, Hvammstanga</p>	 <p>VERKÍS VERKFRÆÐISTOFA</p>	<p>Hjólbarðapjónusta Magnúsar</p> <p>Gagnheiði 25 800 Selfossi S. 482 2151 S. 897 3351 Hs. 482 4151</p>
<p><i>Nesey ehf</i></p>	<p>PRICEWATERHOUSECOOPERS </p> <p>Selfossi</p>	 <p>Karl úrsmíður Selfossi</p>
<p>HÚSEY ehf. Teikni- og verkfræðistofa</p> <p>Sími: 898-9199 / Netf.: husey@vnternet.is</p> <p>Vinnustofa: Austurvegi 4, Selfossi</p>	<p>GBS Gröfupjónustan ehf. Selfossi</p> 	<p>PALL EGIIS EHF.</p> <p>Hrísholti 23, Selfossi Sími 893 1223</p>
<p>KURL vegsögun ehf kurleh@simnet.is</p>	 <p>PLAN teiknistofa</p> <p>852-7575</p>	<p>HLÍÐARKAUP</p>

 <p>TRÉSMÍÐJAN BORG EHF.</p>	 <p>Grettistak VEITINGAR</p>	 <p>FLOKKA</p>
 <p>Vinnuvélar Símonar ehf.</p>	 <p>Húnaprent sf. Eyrarland 1 • 530 Hvammstangi Sími 451 2990 • 868 3328 prent@hunaprent.is • www.hunaprent.is</p>	 <p>SORPHREINSUN Vilhelms Harðarsonar ehf.</p>
<p>PROMENNT</p>	 <p>BERG FASTEIGNASALA</p>	 <p>RAFRÚN</p>
 <p>STOD Við styðjum þig Trönuhraunil 8 : Hafnarljóður : Sími 5652885</p>	 <p>ÁRBORGIR FASTEIGNASALAN</p>	 <p>Eðalmálmsteypan Gullsmiður Einar Esrason Eyrarlandi 1 530 Hvammstangi Sími: 869 8143 eesra@simnet.is</p>
 <p>AÐALVIK BYGGINGAVERKTAÐAR Skrifstofa 807-1401 - Verkstæði 805-2348 - aðalvik@veitram.is</p>	 <p>Gillibo ehf Málningarþjónusta Gísli Björgvinsson Sími 821-2026 - Netfang: gillibo61@gmail.com</p>	 <p>prentun.is</p>
 <p>Dverghamrar ehf.</p>	 <p>LOTA</p>	 <p>ÁSAFL 10 ÁRA 2007-2017</p>
<p>HÁSANDUR Birkiási 36, 210 Garðabæ 862 0192</p>	 <p>GRAF SKILTAGERÐ</p>	 <p>Ferningar ehf</p>
 <p>ER hús ehf. BYGGINGAVERKTAÐAR</p>	 <p>Hjóla sprettur VERSLUN OG VIÐGERÐIR</p>	 <p>TÆKI.IS</p>

Frá Stjórnstofu

Hinn 19. mars 2020 gaf SMR út svohljóðandi tilskipun um skipan embætta í Æðsta Ráði Reglunnar, Landsstúkunni, Stúartstúkunni og Ráðum Reglunnar

Æðsta ráð

- Hæstupplýstur br. R&K r.k. Allan Vagn Magnússon sem náð hefur hámarksaldri embættismanna er hér með leystur frá embætti HSM.
- Hæstupplýstur br. R&K r.k. Kristján S. Sigmundsson er hér með skipaður HSM, jafnframt er hann leystur frá embætti FHR, embætti oddvita Fjárhagsráðs og embætti DSM.
- Hæstupplýstur br. R&K r.k. Sigurður Kr. Sigurðsson er hér með skipaður DSM, jafnframt er hann leystur frá embætti ÁMR og embætti oddvita Styrtarráðs.
- Hæstupplýstur br. R&K r.k. Kristján Jóhannsson, IVR, er leystur frá embætti YAR og embætti oddvita Fræðaráðs.
- Háttupplýstur br. r.p. Þorsteinn G.A. Guðnason, sem hefur verið kallaður til R&K r.k. er hér með skipaður FHR og oddviti Fjárhagsráðs.
- Hæstupplýstur br. R&K r.k. Guðmundur Kr. Tómasson er hér með skipaður YAR og oddviti Fræðaráðs, jafnframt er hann leystur frá embætti MBR og embætti varaoddvita Stúkuráðs.
- Hæstupplýstur br. R&K r.k. Skúli Lýðsson er hér með skipaður ÁMR og oddviti Styrtarráðs, jafnframt er hann leystur frá embætti St.Stú.M. og embætti varaoddvita Styrtarráðs.
- Hæstupplýstur br. R&K r.k. Guðmundur Guðmundsson er hér með skipaður MBR og varaoddviti Stúkuráðs, jafnframt er hann leystur frá embætti E.St.Stv. og embætti varaoddvita Fjárhagsráðs.

Landsstúkan — Stórembættismenn

- Háttupplýstur br. r.p. Róbert W. Jørgensen, sem hefur verið kallaður til R&K r.k., er hér með skipaður St.Stú.M. og varaoddviti Styrtarráðs, jafnframt er hann leystur frá embætti Yf.Stú.M.
- Háttupplýstur br. r.p. Hákon Birgir Sigurjónsson, sem hefur verið kallaður til R&K r.k., er hér með skipaður E.St.Stv. og varaoddviti Fjárhagsráðs, jafnframt er hann leystur frá embætti E. Yf.Stv.
- Hæstupplýstur br. R&K r.k. Gunnar Þórólfsson er hér með leystur frá embætti Y.St.Stv. og embætti varaoddvita Fræðaráðs. Jafnframt er hann skipaður Sg.RMR.
- Háttupplýstur br. r.p. Guðmundur Már Stefánsson, sem hefur verið kallaður til R&K r.k., er hér með skipaður Y.St.Stv. og varaoddviti Fræðaráðs, jafnframt er hann leystur frá embætti E. Yf.Stv.
- Hæstupplýstur br. R&K r.k. Eiríkur Finnur Greipsson St.R. er hér með leystur frá embætti Sg.RMR.

Yfirembættismenn

- Háttupplýstur br. r.p. Tómas Halldór Ragnarsson er hér með skipaður Yf.Stú.M.
- Háttupplýstur br. r.p. Hreiðar Örn Z. Stefánsson er hér með skipaður Yf.Stú.M., jafnframt er hann leystur frá embætti Stú.M.
- Háttupplýstur br. r.p. Helgi Ívarsson er hér með skipaður E. Yf.Stv., jafnframt er hann leystur frá embætti Ev.R.
- Háttupplýstur br. r.p. Guðmundur Hagalín Guðmundsson er hér með skipaður E. Yf.Stv.
- Háttupplýstur br. r.p. Hannes Guðmundsson, sem gegnt hefur embætti í lögskipaðan tíma, er hér með leystur frá embætti Y. Yf.Stv.

- Háttupplýstur br. r.p. Stefán Konráðsson er hér með skipaður Y. Yf.Stv.
- Háttupplýstur br. r.p. Auðunn H. Ágústsson er hér með skipaður Ev.R., jafnframt er hann leystur frá embætti Y.Ev.
- Háttupplýstur br. r.p. Albert Sveinsson sem gegnt hefur embætti í lögskipaðan tíma, er hér með skipaður FSMR til næstu Stórhátíðar.
- Háttupplýstir br. r.p. Gísli Örv-ar Ólafsson, Sigurður Halldórsson og Ómar Þórðarson sem gegnt hafa embætti í lögskipaðan tíma, eru hér með leystir frá embætti FSMR.
- Háttupplýstur br. r.p. Örn Þór Arnarson er hér með leystur frá embætti FSMR.
- Háttupplýstir br. r.p. Andrés Sigurðsson, Karl Hólm Gunnlaugsson og Matthías Daði Sigurðsson eru hér með skipaðir FSMR.
- Háttupplýstur br. r.p. Jón Helgi Sigurðsson er hér með skipaður FSMR, jafnframt er hann leystur frá embætti Sm.

Almennir embættismenn

- Háttupplýstur br. r.p. Carl Daníel Tulinius er leystur frá embætti E.Sm. að eigin ósk.
- Háttupplýstur br. r.p. Örn Þór Arnarson er hér með skipaður E.Sm.
- Háttupplýstur br. r.p. Ásgeir Ásgeirsson er hér með leystur frá embætti Y.Sm. að eigin ósk.
- Upplýstur br. Kristóbert Óli Heiðarsson er hér með skipaður Y.Sm., jafnframt er hann leystur frá embætti Sm.
- Háttupplýstur br. r.p. Þorbergur Aðalsteinsson er hér með skipaður Stú.M., jafnframt er hann leystur frá embætti E.Stú.

31. Háttupplýstur br. r.p. Hermann Jónasson er hér með skipaður E. St.Stú., jafnframt er hann leystur frá embætti E.Stú.
32. Hæstlýsandi br. Sturlaugur Þór Halldórsson er hér með leystur frá embætti Sm. að eigin ósk.
33. Upplýstur br. Sveinn Geir Einarsson og hæstlýsandi br. Sævar Guðbergsson og Egill Örn Arnarson Hansen eru hér með skipaðir Sm.
34. Háttupplýstur br. r.p. Ásgeir Ásgeirsson er hér með skipaður Y.Ev.
35. Háttupplýstur br. r.p. Hilmar Guðbjörnsson sem gegnt hefur embætti í lögskipaðan tíma, er leystur frá embætti E.Stú.
36. Háttupplýstur br. r.p. Bragi Michaelsson er hér með skipaður E.Stú., jafnframt er hann leystur frá embætti A.Ev.
37. Háttupplýstur br. r.p. Reynir Valbergsson er hér með skipaður E. Stú.
38. Háttupplýstur br. r.p. Ólafur Friðrik Ægisson sem gegnt hefur embætti í lögskipaðan tíma, er hér með leystur frá embætti R.
39. Háttupplýstur br. r.p. Guðmundur Ágúst Ingvarsson er hér með skipaður R.
40. Háttupplýstir br. Þorgeir A. Þorgeirsson og Sigurður Ó. Kjartansson sem gegnt hafa embætti í lögskipaðan tíma eru hér með leystir frá embætti Kv.
41. Háttupplýstur br. r.p. Jón Helgi Friðsteinsson sem gegnt hefur embætti í lögskipaðan tíma er hér með leystur frá embætti Sks. að eigin ósk
42. Háttupplýstur br. r.p. Ólafur Friðrik Ægisson er hér með skipaður Sks.
43. Upplýstur br. Þórhallur Birgir Jósepsson er hér með skipaður R.Fr.
44. Upplýstur br. Hákon Jónas Hákonarson er hér með skipaður A.Ev.
45. Háttupplýstur br. r.p. með HmR, Kristján Ármann Antonsson og háttupplýstur br. r.p. Guðmundur Hafliði Guðjónsson sem gegnt hafa embætti í lögskipaðan tíma, eru hér með leystir frá embætti A.S.
46. Háttupplýstur br. r.p. Jón Kristinn Cortes er hér með leystur frá embætti A.S. að eigin ósk
47. Háttlýsandi br. Hilmar Örn Agnarsson er hér með skipaður A.S.

Aðstoðarembættismenn

SVAFAR & HERMANN

Kvedja
útfararstofa

Virðing,
reynsla
& þjónusta

Allan
sólarhringinn

571 8222

Svafar:

820 3939

Hermann:

820 3938

Ingibjörg:

820 3937

WWW.KVEDJA.IS

48. Háttupplýstir br. rr.p. Aðalsteinn J. Þorbergsson, Karl Harry Sigurðsson, Kjartan Ólafsson og Sigurður H. Björnsson, upplýstir br. Gunnar Gunnarsson og Sæmundur H. Guðmundsson sem allir hafa gegnt embætti í lögskipaðan tíma og upplýstur br. Pétur Ingimundarson eru hér með leystir frá embætti A.Bv.
49. Upplýstir br. Jón Helgi Guðmundsson, Leifur Franzson og Þórhallur Birgir Jónsson, hæstlýsandi br. Steinar Kristján Ómarsson, háttýsandi br. Benjamín Gunnarsson og Guðmundur Vernharðsson eru hér með skipaðir A.Bv.
60. Upplýstur br. Ásgrímur Örn Hallgrímsson er hér með leystur frá embætti A.Sm.
61. Upplýstur br. Donald Þór Kelly er hér með skipaður A.Sm.
62. Háttupplýstur br. r.p. Sigmundur Rafn Einarsson er hér með leystur frá embætti A.Fh.
63. Upplýstur br. Ásgrímur Örn Hallgrímsson er hér með skipaður A.Fh.
64. Upplýstur br. Bryngeir Kristinson er hér með skipaður A.Y.Stú.
73. Háttupplýstur br. r.p. Kristinn Ágúst Friðfinnsson er hér með skipaður til að eiga sæti í Fræðaráði til Stórhátíðar 2022.
74. Háttupplýstur br. r.p. Steinn G. Ólafsson er hér með skipaður til að eiga sæti í Fræðaráði til Stórhátíðar 2022.
75. Upplýstur br. Kristinn Tryggi Gunnarsson er hér með skipaður til að eiga sæti í Fræðaráði til Stórhátíðar 2022.
76. Hæstlýsandi br. Jónas Fr. Jónsson er hér með skipaður til að eiga sæti í Fræðaráði til Stórhátíðar 2022.

Ráð Reglunnar

Fjárhagsráð

Stúartstúkan á Akureyri

50. Háttupplýstur br. r.p. Ragnar Jóhann Jónsson er hér með leystur frá embætti E.Yf.Stv. að eigin ósk.
51. Háttupplýstur br. r.p. Vilhelm Þorri Vilhemsson er hér með skipaður E.YU.Stv., jafnframt er hann leystur frá embætti A.E.Stv.
52. Háttupplýstur br. r.p. Lárus Gunnlaugsson sem gegnt hefur embætti í lögskipaðan tíma er hér með leystur frá embætti Y.Yf.Stv.
53. Háttupplýstur br. r.p. Gunnar Kristinsson er hér með skipaður Y.Yf.Stv., jafnframt er hann leystur frá embætti A.Y.Stv.
54. Háttupplýstur br. r.p. Sighvatur Karlsson er hér með leystur frá embætti A.Km. að eigin ósk.
55. Upplýstur br. Magnús G. Gunnarsson er hér með skipaður A.Km.
56. Háttupplýstur br. r.p. Sævar Ingi Jónsson er hér með skipaður A.E.Stv., jafnframt er hann leystur frá embætti A.Y.Stú.
57. Upplýstur br. Stefán Heiðar Bjarnason er hér með skipaður A.Y.Stv.
58. Hæstlýsandi br. Gunnar Björn Þórhallsson er hér með leystur frá embætti A.Sm. að eigin ósk.
59. Háttupplýstur br. r.p. Gunnar J. Jóhannsson er hér með skipaður A.Sm.
65. Háttupplýstur br. r.p. Guðmundur H. Baldursson er hér með skipaður til að eiga sæti í Fjárhagsráði til Stórhátíðar 2022.
66. Upplýstur br. Þórir Sigurgeirsson er hér með skipaður til að eiga sæti í Fjárhagsráði til Stórhátíðar 2022.

Stúkuráð

67. Háttupplýstur br. r.p. með HmR, Jóhann Heiðar Jóhannsson er hér með skipaður til að eiga sæti í Stúkuráði til Stórhátíðar 2022.
68. Háttupplýstur br. r.p. Bergur Jónsson er hér með skipaður til að eiga sæti í Stúkuráði til Stórhátíðar 2022.
69. Upplýstur br. Daníel Ingi Arason er hér með skipaður til að eiga sæti í Stúkuráði til Stórhátíðar 2022.
70. Háttupplýstur br. r.p. Björn Óskar Björgvinsson er hér með skipaður til að eiga sæti í Stúkuráði til Stórhátíðar 2022.

Fræðaráð

71. Háttupplýstur br. r.p. Albert Louis Albertsson, er hér með skipaður til að eiga sæti í Fræðaráði til Stórhátíðar 2022
72. Háttupplýstur br. r.p. Eggert Claessen er hér með skipaður til að eiga sæti í Fræðaráði til Stórhátíðar 2022.

Styrktarráð

77. Háttupplýstur br. r.p. Bragi Michaelsson er hér með skipaður til að eiga sæti í Styrktarráði til Stórhátíðar 2022.
78. Háttupplýstur br. r.p. Hákon Örn Arnþórsson er hér með skipaður til að eiga sæti í Styrktarráði til Stórhátíðar 2022.
79. Háttupplýstur br. r.p. Sighvatur Karlsson er hér með skipaður til að eiga sæti í Styrktarráði til Stórhátíðar 2022.
80. Háttupplýstur br. r.p. Sveinbjörn Ó. Ragnarsson er hér með skipaður til að eiga sæti í Styrktarráði til Stórhátíðar 2022.
81. Háttupplýstur br. r.p. Tómas H. Ragnarsson er hér með skipaður til að eiga sæti í Styrktarráði til Stórhátíðar 2022.

Útg. þann 19. mars 2020.

Leiðrétting

Í síðasta tölublaði urðu þau mistök í yfirliti um látna bræður að Sverrir Andrésson var sagður Fjölnisbróðir, en hann var í Röðli á VII°. Beðist er velvirðingar á þessu.

AUGLÝSENDUR FRÍMÚRARANS

ÞIÐ ERUÐ OKKAR MÁTTARSTÓLPAR

Kæru auglýsendur Frímúrarans

Um leið og við viljum þakka öllum þeim fyrirtækjum og einstaklingum sem hafa auglýst í blaðinu okkar síðastliðin ár viljum leggja áherslu á að án ykkar gætum við ekki gefið það út. Þið vitið hverjir þið eruð og flytjum við ykkur innilegar þakkir fyrir stuðninginn.

Ennfremur langar okkur að fá ný fyrirtæki til að auglýsa í þessu einstaka riti. Í boði eru heilsíður, hálfíður og 1/4 dálkar og nú smáauglýsingar. Öllum verðum er stillt í hóf með það eitt að markmiði að standa undir útgáfu blaðsins. Blaðið er gefið út í um 3.500 eintökum og sent til allra frímúrara á landinu. Í þessu blaði sjáið þið líka þjónustauglýsingar þar sem fyrirtæki og jafnvel einstaklingar auglýsa. Einnig er nokkuð um að bræður hafa lagt blaðinu til fjármuni eingöngu til styrktar blaðinu án þess að á þá sé minnst. Viljir þú auglýsa sendir þú fyrirspurn á netfangið@frmrbladid@gmail.com eða hefur samband í síma 822 8084.

Í næstu tölublöðum munum við taka upp nýjung sem eru svokallaðar smáauglýsingar flokkaðar eftir því sem fyrirtækin bjóða. Slik smáauglýsing mun kosta kr. 5000 án vsk. og því frábær leið til að koma sínu fyrirtæki og vörum til skila og um leið styrkja útgáfu blaðsins. Það eina sem þú gerir er að senda stuttan tölvupóst á netfangið@frmrbladid@gmail.com fyrir nánari upplýsingar.

Auglýsingamöguleikar

Heilsíður
frá kr. 120.000
til kr. 190.000.
Afláttur til þeirra
sem taka frá pláss
fyrirfram.

Hálfsíður
frá kr. 80.000
til kr. 95.000.
Afláttur til þeirra
sem taka frá pláss
fyrirfram.

Kvartísiður
frá kr. 40.000
til kr. 50.000

frmrbladid@gmail.com

NÝTT - SMÁAUGLÝSINGAR á kr. 5000.

Hér geta allir lagt sitt að mörkum til útgáfu blaðsins. Þú einfaldlega fyllir út eyðublað á netinu. Til að fá aðgang að eyðublaðinu sendir þú tölvupóst á frmrbladid@gmail.com

ÍÐNAÐARMENN

HÚSAVIÐHALD

ÞJÓNUSTA

LEIGUHÚSNÆÐI

FASTEIGNIR

NÁMSKEIÐ

ATVINNUHÚSNÆÐI

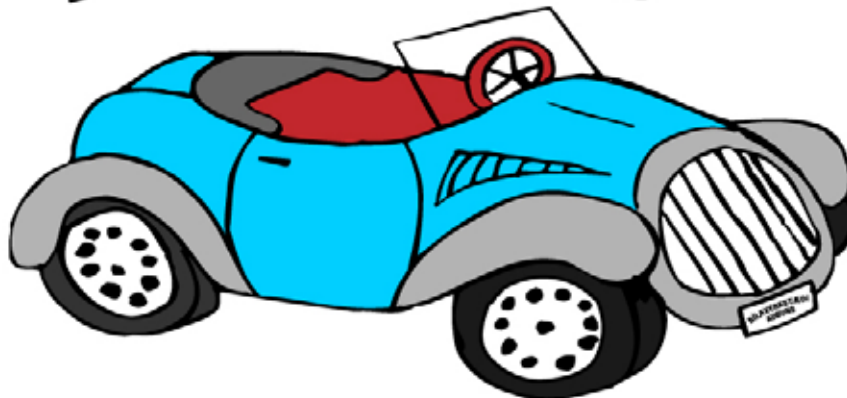
ALMENNT

TOYOTA ÞJÓNUSTA

ALLAR ALMENNAR BÍLAVIÐGERÐIR

BIFREIÐAVERKSTÆÐI KÓPAVOGS

Smiðjuvegur 2, 200 Kópavogur
www.bifreidaverkstaedi.is

S:587 1350

Hitarar

Viftur

Rakataeki

Lofthreinsitæki

Láttu þér líða vel - Gott úrval af vönduðum tækjum

LEUPOLD

TÆR OG BJARTUR SJÓNAUKI ER

LÍFSTÍÐAREIGN

BANDARÍSKU **LEUPOLD SJÓNAUKARNIR** ERU EINHVERJIR
ÞEIR TÆRUSTU OG BJÖRTUSTU SEM VÖL ER Á.

VEIÐIHORNIÐ

SÍÐUMÚLA 8 • REYKJAVÍK